

# SLOVENEK.

Političen list za slovenski narod.

Po pošti prejeman velja: Za celo leto predplačan 16 glđ., za pol leta 8 glđ., za četrt leta 4 glđ., za en mesec 1 glđ. 40 kr.

V administraciji prejeman, velja: Za celo leto 12 glđ., za pol leta 6 glđ., za četrt leta 3 glđ., za en mesec 1 glđ. V Ljubljani na dom pošiljan velja 1 glđ. 20 kr. več na leto. Posamezne številke veljajo 7 kr.

Naročnino in oznanila (insertate) prejema upravnništvo in ekspedicija v „Katol. Tiskarni“ Vodnikove ulice št. 2.

Rokopisi se ne vračajo, nefrankovana pisma se ne sprejemajo.

Vredništvo je v Semeniških ulicah h. št. 2, l. 17.

Izhaja vsak dan, izvenem nedelje in praznike, ob 1/6. uri popoldne.

Štev. 298.

V Ljubljani, v soboto 30. decembra 1893.

Letnik XXI.

## Veselo novo leto!

Resen je trenotek, ko v starega leta pozni noči glas zvona dvanajstkrat odmeva po dolu in ravnini. Staro leto poslavlja se od nas in novo nastopa svoj tek. Kot starec razmršenih las, upalega lica počasnih korakov staro leto sopiha pod težo nerešenih vprašanj, ki so: socialna vprašanja, krvava anarhija, beda in reva, visoki davki, vojni moloh itd. Kot svinec težko je breme; starcu krivi se hrbet, šibé mu noge.

A v istem trenutku priskače s sladkim usmevom zlatolasi mladenič ter kliče za starcem: „Jaz novo sem leto! Pospeši korake, ker doba potekla je tvoja!“ — „Pred 365 dnevi“, odvrne srpim pogledom betežni starec, „bil sem mlad, poln življenja, kakor ti sedaj. Z veseljem so me sprejeli in stiskali mi roke z najboljšimi upi in željami. Preživel dneve sem svoje, kakor sem vedel in znal, a sedaj me prezirajo in zaničujejo, kakor so zaničevali vse prednike moje. Ali sem pa jaz zakrivil vse zlo, sam si naložil bremena, katera tarejo rod človeški? Niso li ljudje sami svoje sreče in nesreče kovači? Ali naj sam zagovarjam, kar so mi zapustili predniki ter navalili na ramena časov razmere in rodov brezskrbnost? Obroček sem v verigi tisočletij; tudi ti postajaš obroček v isti dolgi verigi. Kakor se jaz potapljam v nepregledno morje preteklosti, tako prideš tudi ti za menoj truden in upehan, kakor sem jaz sedaj. Toda nekaj naukov polagam ti na srce: Ne obljubuj premnogo, da ne varaš sebe in drugih: uči ljudi pridnosti, treznosti, uči jih varčnosti, usmiljenosti, pravega krščanskega življenja.“ — A tu zari in zagromi neštete množice glasov vihar: „Veselo, pozdravljeno novo leto!“

Ali nismo čudaki? Kedar potrka na vrata mlado leto s polno torbo novih upov, veselih näd, tedaj je

pozdravimo s polnimi čašami in ubranimi pesmimi; a ko se proslavlja, želimo mu srečen pot. Z odprtimi rokami sprejmemo mladeniča, s pestjo pretimo osivelemu starcu. In kaj je storilo staro leto? Le kratka dōba je v neizmernem času, katero Stvarnik podari ljudem, da jo porabijo, kakor hoté: v veselju in delu, v trudu ali lenobi. Leto molči in njegova ni krivda, če je bilo nesrečno; toda človek mora imeti koga, na katerega zavrača svoje napake, zmote in slabosti.

Lepa je navada, da si na pragu novega leta želimo in voščimo vse dobro in drago, da se ozremo nazaj v ravno minole dni in pogledamo v bližnjo prihodnost, da odpremo knjigo sreča in pregledamo moralne svoje dohodke in troške. O tej knjigi nam ni treba dajati odgovora ne redarstvu, ne davkarju, ne preiskovalnemu sodniku, pač pa vesti svoji in Stvarniku.

Poleg te knjige pa ima vsakdo tudi svojo družinsko knjigo. Tudi to človek rad pregleda na koncu leta, hitro prelista vesele strani ter srčno bolestjo postoji pri žalostnih spominih. Kaplja tuge kane na stran, kjer je zabeležena smrt dragega sorodnika, prijatelja in znanca. Tako se družijo v sreču čutečem žalostni spomini in novo upanje boljših dnij, ko se polagoma zacelijo globoke rane.

Človek premore mnogo, ako le resno hoče. Mnogih nadlog, reve in nezadovoljnosti kriva je človeška strast, brezsrčnost in potratljivost. Učimo se marljivosti in varčnosti; delo in trud lepšata dneve življenja, varčnost zagotavlja prihodnost.

Bodimo previdni v izbiranju svojih prijateljev v domačem in javnem življenju. Po slabi tovaršiji rada glada boli, pravi stari pregovor. Koliko posestev in zemlje domače spravila je v tujo last lahkomišelnost lenoba, kratkovidna zaupljivost, nesrečna potratljivost.

Pred vsem pa bodimo v dejanju pravi kristijani. Svetohlinstva ni treba, marveč poštenost velja, poštenost doma in povsod. Vsakdo naj stori v novem letu svoje vestno dolžnost kot veren katoličan, vnet narodnjak, skrben oče in zvest državljani, potem bode novo leto tudi dobro leto. Stopimo v novo leto z zavestjo, da stari Bog še živi, da nad nami vlada večni vladar, v čegar rokah je človeška osoda.

Da bi bilo novo leto srečno in veselo! Da bi nas Bog obvaroval vseh nesreč, rokodelcu in kmetovalcu blagoslovil delo, vsem stanovom pomnožil zadovoljnost, narodom udahnil krščansko spravljivost v blagor vseh. V to želimo: „Veselo novo leto!“

## Pogled v minulo leto.

Iz Celovca, koncem dec.

Trnjeva je pot, katero moramo hoditi koroški Slovenci, odkar smo se začeli zavedati svojega slovenskega pokoljenja, odkar se borimo za narodne pravice svoje. Za vsako nezatno drobtinico narodnih pravic, zajamčenih nam po cesarski postavi, potegovati se moramo stoprav v dolgih borbah, boriti se nam je zoper nebrojne protivnike, ki ob vsaki priliki skušajo nam škodovati, ki nas napadajo in psujejo po svojih umazanih listih! Tudi minulo leto, bilo je za nas čas dolgih in sitnih borb. A cilja svojega še nismo dosegli, — kajti, kje je še ravnopravnost v šolah in uradih! Zató nam tudi za bodoče preostaja borba, mučna borba za narodne pravice!

V tej borbi je za nas prevažno katoliško-politično in gospodarsko društvo za Slovence na Koroškem, ki združuje in organizuje raztresene moči, ki podučuje ljud v važnih

## LISTEK

### Pismo.

Gospod vrednik!

V zadregi sem bil, kakor naj zapečatim pismo, katero Vam dopošljam za novo leto. Morda Vam namreč še ni znano, da kakor ima cvetje svoj govor, tako ima svojega po najnovejši modi tudi — pečatni vosek. Časopis „Technique“ objavlja o tej delikatni stvari kar cel slovarček. Kedaj se rabi beli, kedaj črni, vijolični, sivi, rudečkasti, rožno-pisani, zeleni, rujavi pečat. Odločil sem se, da Vam dopošljam pismo brez pečata, ker je to po listu „Technique“ navada med — prijatelji.

In takih prijateljev — dopisnikov točnih, zanesljivih in prijaznih želim Vam, gospod vrednik, za novo leto od vseh strani lepe slovenske zemlje. — Sploh se pa nam po svetu ne obeta nič dobrega, novo leto začenjamo pod aspiracijami „železnega lonca napolnjenega s pikrinovo kislino in žebli“, kojega posestnik, da si neposlanec je v francoski zbornici bil v zadnjem času — najvplivnejši govornik.

Bomba pri belem dnevu, to je nekaj izrednega in človek bi iz tega dogodka izvajal razne posledice; ko bi ne bilo preskrbljeno, da se to več ne bo polavljalo. Liberalni listi imajo sredstev takih na razpolago.

Treba bo, kakor je pisala „N. F. Presse“: durch vorbeugende oder repressive Massregeln die Zugänglichkeit der Sprengstoffe zu beschränken und sie dem verbrecherischen Missbrauche zu entziehen. Seveda pri tem pozabi dunajska židinja, da veda je prost liberalni teoriji prosta, da je pod njen nauk in seveda tudi njena uporaba. Bolj „duhovito“ sredstvo proti anarhistom zdi se mi drugo; da se bo namreč razstrelni tvarini primesila „ein starkkriechende Substanz“, po kateri bi vsakdo že od daleč duhal, kje da je nevarnost za — bombo. — Sploh pa če Nietzsche-ja filozofa niso zaprli, ki uči kot temeljni nauk moderne filozofije stavek: „Nichts ist wahr — alles ist erlaubt“, potem je velika nedoslednost, da se zapirajo učenci, ki take nauke vsajajo v življenje.

Toda kaj čemo? Svet je star, a se nikdar ne zmodri:

Le monde est vieux, dit-on, je le sais, cependant  
Il le faut amuser encore comme un enfant.

Poleg socialnega vprašanja, pri katerem v zadnjem dejanju dinamit igra vlogo junaka, imamo tudi na dnevnem redu žensko vprašanje; tudi v slovenskih listih se je v tem letu preresetavalo to „pitanje“. Žel bi, da bi se ta vprašaj tako ugodno razvozljal, kakor je to storil neki amateur ženskega vprašanja nedavno v Londonu. Napovedan je bil namreč ženski shod. Predsedovala mu jo blagorodna dama. Na govorniški oder stopi neki mož ter prosi besede. Gospa predsednica mu jo seveda milostno

dovoli. On začne: „Slavni zbor! Čislano ženske! (Izvrstno!) Ženska mora imeti v domači družini prvo besedo! (Tako je! Izvrstno!) Toda za javne posle ženska ni! (Oho! Oho!) Ženske sploh niso ljudje! (Oho! Fej! Ven z njim!)“ — Ko se je polegel hrup, pokara predsednica govornika. Ta nadaljuje: „Ženske niso ljudje! (Nov hrup; ženske vstajajo raz sedeže, vihté roke proti govorniku; predsednica zazvoni ter reče: „Ako bode govornik tako nadaljeval, ne dovolim mu več govoriti! (Dobro! Tak naj molči!)“ Govornik: „Prosim, jaz vstrajam pri svojih besedah ter nastopim zato dokaz resnice (Smeh) in trdim: Ženske niso ljudje, marveč — angelji!“ (A! A! Izvrstno! Tako je! Zivio!) Predsednica se opraviči zaradi motenja ter povabi navzoče dame, da vstanejo ter s tem skažejo svojo zahvalnost govorniku za žensko-angeljsko emancipacijo!

V kakšno zadrego bodo pač prišle ženske predolgih las in prekratke pameti ter njih zagovorniki, ako tudi dr. Mahnič tako sklene svojo razpravo o ženskem vprašanju v „R. K.“?

Jaz pa v duhu že gledam rešeno to vprašanje in pred oči mi stopa dōba modrijana Bias-a, ki je „vse svoje nosil seboj“, katero bi modernizoval z besedami: „Po vseh zahtevah mode oblečena žena sleče moža in na njeni obleki lesketa se v zlatih črkah deviza: — „Omnia mea mecum porto!“

V čast Slovenkam pa moram reči, da je splošno vsaj pri nas do te dōbe še dolga pot, ker se še po stari krščanski šegi razvozljava žensko vprašanje, ki

dnevnih vprašanjih, ga po mnogih shodih budi in kliče na narodno delo. Tú mi je posebno pohvalno omenjati neutrudne gg. odbornike, ki se ne vstrašijo mnogih stroškov in velikega truda, kedar treba poskrbeti za blagor zatirane slovenske raje na Koroškem. Slava jim! — Društvo je imelo letos (dné 5. aprila) sijajen občni zbor in presijajno papeževo slavnost v Celovcu, poleg tega pa osem večinoma jako dobro obiskanih shodov v raznih krajih Koroške, in sicer pri „Krajcarju“ ob Tinjah (2. febr.), na Selu (5. febr.), v Žabnicah (3. apr.), v Šmihelu nad Pliberkom (30. apr.), v Št. Janžu v Rožu (14. maja), v Dobri vesi (11. jun.), pri „Dürnwirtu“ ob Št. Petru (22. okt.) in v Št. Jakobu v Rožu (5. nov.) Posebno posrečila se je društvena papeževa slavnost, ki je bila sijajen in krepek izraz vernosti in zveste udanosti kor. Slovencev do slavno vladajočega sv. Očeta.

Mnogo se imamo kor. Slovenci že zahvaliti temu društvu, ki čim bolj cvete in napreduje. V gospodarstvenem oziru je za naše kmetovalce važno, da je društveni odbor dosegel, da se je pri c. kr. kor. kmetijski družbi nastavljen slovenski potovalni učitelj g. dr. E. Kramer, ki je letos predaval v mnogih slovenskih krajih. Velik nedostatek je pa, da se taka kmetijska predavanja pravočasno in primerno ne naznanjajo ljudem in tako mnogi za nje niti vedó ne.

Skeleča rana ob strženu slovenskega ljudstva koroškega so slabo uravnane šole. V šolah, osnovanih na povsem nepravični, nesmiselni podlagi, se slov. mladež nikoli ne more pridobiti naukov potrebnih in koristnih mu za življenje. Zal, da se tudi letos radi neugodnih razmer ni moglo opomoči temu velikemu nedostatku. A odločna vstrajnost slov. rodoljubov tudi v tem oziru ne bode ostala brezvspešna!

Veliko so pripomogle k temu, da se ljudstvu pojasnuje pereče šolsko vprašanje podružnice sv. Cirila in Metoda. Prav uspešno delovalo je doslej na Koroškem štirinajst podružnic. Pridružili sta se jim letos dve novi, namreč v Rožeku in v Velikovecu. Imele so pa te podružnice tekom leta nad dvajset shodov, ki so se večinoma obnesli jako povoljno, nekateri prav sijajno. Prevažni so ravno ti shodi za ves naš napredek. Po njih se ljudstvo budi in vabi na katoliško-narodno delo, tú se rojaki z živo besedo vnamajo za domačo stvar ter svari pred zvitimi nakanami zlobnih nasprotnikov. In da seme ob teh prilikah razsejano ne pada na nerodovitna tla marveč že donaša zaželenega sadú, o tem pričajo med drugim kresovi prižgani v vseh slovenskih krajih Koroške na čast sv. Cirilu in Metodu na predvečer njih dné! Sijajnim svojim svitom, ki jemlje marsikateremu nasprotniku pogled, da kar slep besni zoper nas, pričajo ti kresovi, da se je zadnja leta začelo tudi v starodavnem Korotanu svitati, da i tú „zora puca, bit će dana“. Da ta svit ne ugasne, da ogenj verske in narodne zavednosti čim bolj vplamti, to bodi naša skupna skrb!

Važen vkrep gledé Koroške je naša slavna družba sv. Cirila in Metoda izvršila s tem, da se je odločila v Velikovecu sidati slovensko šolo. Ta nova šola bode za nas prevelike važnosti, zato pa je naša iskrena želja in prošnja, da se čim preje dogradi in otvori!

Velike težave smo imeli i letos s slovenskim uradovanjem. Več narodnih obč. zastopov je sklenilo, da se hoče odslej v uradnem svojem poslovanju posluževati slovenščine. Zadele so pa s tem vrlim korakom ob prenuoge zapreke, katere se delajo vkljub jasnim postavam, ki nam jamčijo — menda ne le na papirju? — popolno ravnopravnost v šoli in uradu! Skazal se je v tem oziru zlasti naš visoki deželni odbor, v katerem sede sami čisto-krvni nemški liberalci in ki je kratkomalo dekretiral nemščino za jedini uradni jezik na Koroškem. A i tu mora sčasoma pravica premagati veliko krivico, ki se zdaj godi.

Občinske volitve so imeli letos Slovenci v Crni. Vkljubo nasprotni hudi sili prodrila je tam slovenska narodna stranka. — Da vstajamo, priča nam tudi prvo slovensko pevsko društvo koroško „Gorotan“ v Šmihelu nad Pliberkom, ki se je letos osnovalo. Želimo le, da prvemu kmalu sledi drugo.

V gospodarstvenem oziru je za kor. Slovence važna nova žiljska železnica, ki se je pričela letos graditi. Vrlo prospevale so tudi v minulemu letu naše trdne narodne postojanke, slovenske posojilnice, katerih štejejo na Kor. že sedemnajst. Letos je pričela delovati nova slov. posojilnica v Št. Lenartu ob Beljaku. — Mnoge naše rojake zadele so tudi velike nesreče. Napravili so namreč mnogo škode požari na Selu, Brdu, Zahomecah in Bukovju, v več drugih krajih pa je pobila toča.

Pa tudi naši nasprotniki niso mirovali. „Bauernbund“ je sejal nemčursko laži-liberalno ljuško na shodih v Pliberku in na Ledenicah, „schulverein“ je pa svoje mreže nastavljal zlasti na dveh shodih, v Celovcu in Velikovecu.

Da so nemški lističi tudi v minulemu letu kar besneli zoper nas, mi ni treba posebej poudarjati, saj se to ume itak samo ob sebi. Prestali smo pa kor. Slovenci že marsikaj; zato nam tudi zagrizeni srd nemških časnikarjev, katerih glavno orožje zoper nas je laž, ne more kaliti dobre volje.

Jedno nam zgovorno priča ta pogled v minulo leto: Delo naših neustrašenih prvoboriteljev ni bilo zaman, in ta zavest bodi neumorno delavnim možem v plačilo za obilni trud! Pač

»Mnogo ledine je še, mnogo križema rok«.

Zato pa:

«Ganite jih, otrébite mah domovini do jedra....  
Dvignite srčno zaklad slovenskega dlana in uma».

—rn—

določuje ženski oni krog, za kateri je odločena po naravi, in ker je morda komu znan španski rek, ki veli:

»En los pomposos pannos,  
Hai mayores engannos,«

(čim lepša obleka, temveč sleparstva).

Kot znamenje lepših razmer v novem letu napoveduje se — nova vera! Na verskem kongresu v Čikagi govoril je namreč neki dr. Adolf Brodbeck o novi veri, katera temelji v načelu: „Spolnuj svoje dolžnosti nasproti samemu sebi, kar se pa tiče sveta okoli tebe, ne brigaj se zanj, ker ne moreš na njem ničesar spremeniti.“ — To je prav ameriška skromnost, kakor nalašč za — razstavo!

Ako bodo Mažari tako umevali nauke moderne vere, tedaj bode Wekerleju lahko uvesti mej njimi civilni zakon in zastoj se bo glasila svarilna popevka, kakor je v navadi na Virtemberskem, od koder je baje Wekerle doma:

Wekerle, Wekerle,  
Fahr' mir nit über mei' Aeckerle,  
Fahr' mir nit über mei' Wies',  
Oder i' prügel, di' g'wiss!

Po čemu hoditi tako dalec, ker imamo dela dovolj bližje.

Sedaj je doba deželnih zborov. Povem Vam, gospod vrednik, da se nič dobrega ne nadejam od kranjskega deželnega zbora. Nisem sicer praznoverec, da bi me zbegal vsak ptičji strah, vendar povem Vam, da ni posebno dober „omen“, ker se

je deželni zbor pričel na „tepežni dan“ in sicer z mašo „sine gloria“. — Toda morda bo izid boljši, nego so nezanesljiva znamenja, počakajmo torej s sodbo še nekaj tednov, tedaj nam bo vse jasno.

Poslavljajoč se od starega leta izjaviti moram, da je bilo tudi to leto dosledno že dolgi vrsti svojih prednikov, leto, v katerem je vladala breznačelnost in breznačajnost in da je bilo zato leto, ki se imenuje „nerodovitno“. — Ako dobite slikarja, ki Vam morda ovekoveči s kakim kipom poslavljajoče se od nas leto 1893, recite mu, naj ga napravi tako, da se mu bode prilegal karakterističen napis: Statua statuae!

Sicer pa: Srečno, zdravo novo leto! O—v.

### Janez muzikant.

Poljski spisal Henryk Sienkiewicz.  
(Konec.)

Drugi dan je stal ubogi Janez pred sodiščem pri županu. Kako naj bi ga obsodili? Kakor tata? Gotovo. Pogledal ga je župan, pogledali so ga svetovalci. Stal je pred njimi s prstom v ustih, sub, umazan, nevedoč, kje da je, in kaj zahtevajo od njega. Kako je mogoče soditi reveža še-le deset let starega, komaj živoga? Poslati ga v ječo ali kaj? ... Smilil se je otrok županu in svetovalcem; dali so ga ponočnemu čuvaju, da bi ga našibal. Čuvaj Strah je prikimal s svojo prismojeno glavo,

## Mažarski jezik v proračunski razpravi.

V Zagrebu, 24. decembra.

V odborovi seji za proračun javil se je letos neki dozdej čisto nepoznan poslanec s predlogom, kateri je mnoge osupnil, neke pa morda tudi razveselil in zadovoljil. Gosp. Milekić — tako se zove namreč dotični poslanec — izrazi željo, da naj bi se po naših srednjih šolah učil tudi mažarski jezik, češ, da je v Slavoniji potrebno znanje tega jezika. Po trditvi tega poslanca so v novejšem času zveze Ogerske in Slavonije tako ozke, da more vsakdo, ki zná mažarski jezik, imeti le korist od tega.

Cudili smo se, ko smo čitali pozneje tudi v poluslužbenem listu, kako potrebno je za Hrvate, posebno pa v Slavoniji, da se naučé mažarskega jezika. Službeni list je o tem molčal do božičnega broja, v katerem je sevéda le mimogredé omenil, da je vendarle koristno znanje jezikov, a med ostalimi za Hrvate še posebno mažarski, ker že tako živimo v zvezi z Mažari.

Vendar pa je zahteva v službenem listu bolj plašljivo izražena, nego v poluslužbenem, kjer židje gospodarijo ter o hrvatskem jeziku in katoliški veri tako pišejo, da se mora Hrvat sramovati ta list v roke vzeti.

In vendar ga hrvatska vlada podpira s hrvatskim denarjem. Ni-li to sramota za nas? In ta list zdaj zagovarja z vso odločnostjo, da se uvede mažarski jezik v naše šole.

V proračunski razpravi v saboru se je proti predlogu poslanca Milekića opozicija odločno vzprotivila, a žalostno je, da se je našlo v večini nekoliko poslancev, ki so sevéda plašljivo odobrvali učenje mažarsčine. V prvi vrsti za to so sevéda Srbi, kajti oni mislijo, da morajo s tem Hrvatom kaj škoditi. Med njimi se tako širi mažarsčina, pa jo tudi učé na svojej gimnaziji v Karlovcih.

Da so se Srbi na južnem Ogerskem poprijeli popolnoma državnega jezika, znano je; pa ni čudno, da srbski živelj v teh krajih vidno nazaduje.

Hrvatje si pa kaj takega ne želé, marveč hočejo, da ostanejo čil in zdrav, ter neodvisen narod.

Kar trdijo pa poslanec Milekić in vladni časopisi hrvatski, da je v Slavoniji zaradi velikega prometa mažarski jezik potreben, je gola sleparija. Zaradi nekoliko mažarskih činovnikov po železnicah, ki ne znajo hrvatski, kar bi pa po postavi morali, se vendar prav malokedaj rabi mažarski jezik. Trgovina se lepo razvija vkljub neznanju tega jezika, kar je tudi čisto naravno, saj živí z jedne in druge strani Drave le jeden narod, namreč hrvatski, a kar je večje trgovine, imajo jo po navadi židovi v svojih rokah; ti pa rabijo, kakor je znano, najrajši nemščino za občevanje.

Pa ko bi tudi to ne bilo tako, mislimo, da je potrebneje znanje hrvatskega jezika za trgovino na balkanskem poluotoku, saj moreš s tem jezikom tja do Carigrada občeovati, dočim tostran Drave in

prijel Janeza kakor mačko, in odnesel v skedenj. Otrok ni vedel, kaj bo, ali bil je preveč prestrašen in je molčé gledal kakor ptič. Kaj more on vedeti, kaj ž njim počno? Še-le ko ga je položil Strah v skednju na tla in ga s šibo udaril, klical je Janez mater na pomoč v začetku glasno, a potem vedno slabše; — po nekoliko udareh pa je popolnoma utihnil...

Ubogo dete! uboge gosli!

„Oj, ti neumen stavec, ti hudi Strah! Kdo bi tepel revnega otroka tako nečloveško? Zlasti takega majhnega, slabotnega otroka, vsaj je že tako komaj živ.“

Tako je govorila mati, ki je prišla po dečka. Morala ga je odnesti. Tudi drugi dan je še ležal; tretjega dne zvečer pa je umiral mirno na postelji pod platneno odejo.

Lastovice so gostolele na črešnji, ki je rastle pod oknom; solnčni žarki so svetili in oblivali s svojim zlatim leskom Janezu kodraste lase in blede obraz, v katerem ni ostalo niti ene kapljice krvi. Solnčni žarek je bil nekaka pot, po kateri je odšla njegova mala dušica iz solzne doline v jasne, srečnejše višave. Prav je, da je odhajala po široki solnčni cesti vsaj v smrtnem trenutku, ker je hodila v tem življenju vedno le po trnjevi poti. Upste prsi so se le še redko dvignile in pričale, da še živi. Otrokov obraz je bil ves kakor zamaknen v vsške

Save ne razumi mažarski nobeden, razven nekaj naseljenih činovniških družin. In zaradi tega, da se uči pri nas mažarski?

Po nagodbi je službeni jezik v celi Hrvatski v vseh strokah jedino hrvatski, tega bi se morali držati naši poslanci ter se odločno upreti uvajanju mažarsčine pri nas. Ali za to treba v prvi vrsti narodnega ponosa pri naših poslancih, potem se ne bi mogel v nobeni glavi poroditi tako poniževalen predlog, kakor Milekičev.

Zakaj bi se ravno Slovan moral učiti tujih jezikov? Kaj njegov ni toliko vreden, kakor vsak drugi? Le nesrečna popustljivost slovanska je kriva, da nam vsiljujejo naši sosedje njihov jezik, našega pa zasramujejo. Kaj ni zadosti, da se naša mladež mora učiti nemškega, na nekaterih zavodih v Primorju tudi še talijanskega jezika? In zdaj hoče poslanec Milekič, da uvedemo še mažarski!

Naša mladina je že tako preveč obložena s predmeti, pa se jej želi že več natovoriti. To so take zahteve, kakoršnih trezen narod nikdar ne more sprejeti, in sicer tem manj, ker je Hrvatska za se popolnoma neodvisna v šolskih zahtevah, a gotovo tudi današnja saborska večina ne bode nikdar pristala na tak predlog.

Sicer smo pa prepričani, da je poslanec Milekič svoj predlog izumil le zaradi tega, da se laska današnjim mogotcem, tedaj iz osebne koristi, ne pa iz svojega lastnega prepričanja. To pa najbolj označuje goli bizantinizem, ki je zavladal v narodni ali mažaronski stranki. — „O Bizanz, dein Geschlecht ist noch nicht ausgestorben!“

## Slovenci v državnem zboru.

(Dalje.)

Za gospodom Ferjančičem se je oglasil za besedo vodja konservativnega kluba, grof H o h e n w a r t. Ker je on mnogo pripomogel, da se je osnovala koalicija, je vse radovedno čakalo, kako stališče on zavzema v tej stvari. Njegov govor se je sukal bolj o splošnem političnem položaju in se ni niti dotikal specialnih domačih razmer.

Grof je rekel, da se ne bode spuščal v rekriminacije, katere je navedel prejšnji govornik, ker se vse tičeje le prejšnje vlade in se iz njih ne dajo izvajati nikake konsekvence za sedanjo vlado. Zaradi tega se on v ta razpravljanja ne bode dalje spuščal, temveč se bode omejeval na sedanost, ker se morda že iz tega posname kak odgovor na to, kar je navel predgovornik.

Do sedaj se dovoljenje budgetnega provizorija ni zmatralo za nobeno zaupnico vladi in se tudi sedaj ne more. Tu gre le za državno potrebo. Ker so stranke sedanje vladne predloge porabile v to, da označijo svoje stališče proti vladi, zdí se tudi njemu potrebno, to storiti. In potem je grof tako-le nadaljeval:

„Kakor zedinjena levica in Poljaki, smo tudi mi vstopili v koalicijo, ne da bi se bili odrekli svojim načelom. Mi nismo od nobene stranke za-

glasove, ki so se glasili v sobo skozi odprto okno. Bil je večer in iz senozetij vračujoče se deklice pele so o cvetju in zelenju, in od potoka je donela igra piščalk. Janez je poslušal zadnjikrat te zanj čarodejne glasove... Na odeji so mu ležale njegove gosli... Obraz umirajočega otroka se je razjasnil in njegove blede ustnice so zašepetale materi, ki je bedela ob postelji:

„Mati! Ali bom dobil v nebesih gosli?“

„Seveda jih boš dobil lepe in dragocene, dragi sinček...“ jokala je mati. V tem joku se je zrcalila vsa njena žalost in ljubezen do otroka. Z besedami: „O Jezus, o Jezus!“ je zakrila obličje in jokala, kakor bi se ji mešalo ali kakor bi za gotovo vedela, da ne izruje svojega ljubljence smrti iz njegovega objetja...

Da, ni ga otela! Ko se je zdramila in zopet pogledala otroka, so bile oči majhnega muzikanta sicer odprte, toda steklene...

Z desnico pa je držal za gosli, kakor bi se bal, da mu jih kruti Strah tudi še po smrti ne vzame in razbije na glavi.

Hrepenenja njegovega po goslih niso umeli ljudje, mati pa mu je obljubila, da mu Bog to jedino željo spolni v nebesih in zato je bil njegov obraz veselja žareč in nebeško lep, ko se je Janez ločil iz solzne doline v nebeški dom...

Poslovenil P.

htevali, da naj se odreče svojim načelom, in tudi od nas, mislim, da ni nobena stranka kaj takega pričakovala. Zmerne stranke zbornice poslancev so se zjediniše, da sklenejo zakon, s katerim se času primerno razširi volilna pravica. Deber tak zakon se pa more po mojem mnenju skleniti samo, če se zmerne stranke tesneje združijo in sporazumijo in se složno upo napadom in zahtevam radikalizma. Zmerne stranke so se pa tudi zjediniše, da za nekaj časa odrinejo vprašanja, ki jih ločijo, in vkupno delujejo na vsem skupnem in jako važnem poprišču za gnotni napredek prebivalstva, da bodo obravnave državnega zbora za prebivalstvo plodovitejše. S skupnimi močmi hočejo odstraniti, kar je poprej oviralo tako skupno delovanje.

Če sem prav razumel programski govor Njega prevzvišenosti gospoda ministerskega predsednika, in če se spominjam blagohotnih besed, katere je on zopet včeraj izustil, lahko pomirjen rečem, da vlada svojo nalogo ravno tako razumeva.

To soglasje mej vlado in pa mej veliko zbornično večino je sicer prvi, ali veseli vspeh.

Da tak program zahteva samozatajevanja od posamičnih strank, je gotovo, ali to samozatajevanje je potrebno in je nam nakladajo strankarske razmere, tej potrebi se moramo že tri leta uklanjati vsi, ki politično mislimo in delamo.

Tako samozatajevanje, gospoda moja, pa še ne zahteva, da bi vse moralo mirovati in ostati pri starem. Prepričani smo, da se v vseh ozirih javnega življenja v mejah obstoječih zakonov dá mnogo storiti, da se izpolnijo opravičene želje, da se prebivalstvo pomiri in zadovolji, katerega vedno vznemirjajo z agitacijami razni prijatelji.

Visoka vlada je obljubila močno na višini časa stoječo upravo. Ta obljuba je mene jako razveselila. Jaz mislim, da bode ravno okoliščina, da so v vladi odlični možje vseh strank, katera jej, kakor se je pokazalo v tem kratkem času, zagotavlja veliko večino v tej visoki zbornici, pomogla vladi, da bode mogla spravljivo, ali hkratu pa tudi odločno postopati, skrajne elemente nazaj potiskati, in tako marsikaki resnični potrebi dati ono pomoč, ki jo odreka skrajni strankarski duh.

Jaz se torej nadejam, da bode vlada s svojim delovanjem nam omogočila, da jo bomo lahko radi in z vso močjo podpirali.“ (Dalje sledi.)

## Politični pregled.

V Ljubljani, 30. decembra.

**Profesor Masaryk** misli zopet kandidovati za deželni in državni zbor. Kakor znano, je bil odložil oba mandata vsled svojega prepira z dr. Julijem Gregrom. Tedaj je mladočeški klub bil se izrekel proti njemu. Na shodu volilcev, katerega je ta sklical, da volilce vpraša za mnenje o tej stvari in izvé, če ima pri njih zaupanje, se je bilo izreklo njemu zaupanje, ob jednem pa tudi vsprejela resolucija, ki odobruje postopanje mladočeškega kluba. Masaryk je to smatral za nezaupnico in je odložil mandat. Ta čas se je pa bajé od nekaterih stranij profesorju pojasnilo, da mnogi volilci le dobro razumeli niso, ker se ne pečajo toliko s politiko, da bi poznali vse tekoče politične dogodke. Zaradi tega pa misli sedaj dr. Masaryk zopet kandidovati. Njegova zmaga bila bi nekaka nezaupnica dr. Gregru. Mladočeški pa mislijo proti njemu postaviti za deželni zbor dr. Eima in za državni zbor barona Leonhardija za kandidata. Napeli bodo pač posebno dr. Gregra ožji pristaši vse sile, da zmagajo. Baron Leonhardi ne mara kandidovati proti Masaryku, temveč misli se poganjati z nova za mandat v veleposestvu, kjer ima bajé precej upanja do zmage in bi njegova izvolitev imela večji političen pomen.

**Češki veleposestniki.** Ne potrjujejo se vesti o nasprotstvih mej veleposestniki. Deželnozbornski klub veleposestnikov je izvolil jednoglasno svojim predsednikom grofa Karola Bouquoy-a in njega namestnikom princea Ferdinanda Lobkovic. Sploh se v klubu kaže najlepša sloga. Seveda ne smemo pozabiti, da so Mladočeški mnogo pripomogli tej slogi. Po protiaavstrijskem govoru dr. Gregra pač tudi neplemeniti člani češkega veleposestva ne bodo marali se približavati Mladočehom.

**Češki Nemci.** V klubu nemških poslancev češkega deželnega zbora je dr. Schmeykal hvalil koalicijo in potem priporočal, da Nemci sedaj nekoliko počakajo z razdelitvijo okrajev po narodnosti na Češkem, da se koalicija utrdi. Klub je potem

jednoglasno se izrekel, da se popolnoma vjema s koalicijo in jej popolnoma zaupa, posebno ker je v njej prejšnji vodja zedinjene levice dr. pl. Plener.

**Napad v francoski zbornici.** Francoski monarhistični list „Gaulois“ pojasnjuje napad v francoski zbornici v posebni luči. Po mnenju tega lista so napad najeli francoska vlada in kapitalisti, da si zagotové večino v zbornici in preprečijo vsake socialne reforme. Bomba je bila napolnjena z majhnimi čevljarskimi žeblički, ki niso mogli koga resno poškodovati. In zares so tudi drugi dan že vsi poškodovanci bili zopet v zbornici. Tudi ni le slučaj, da se je bomba vrgla na desni strani zbornice, kjer sedé monarhisti. Dupuy bi tudi ne bil ostal tako mirno na svojem sedežu, da ni vedel, kako je vsa stvar. Takoj se je pa potem brzojavilo na vse strani, da je kroglja veljala ministerskemu predsedniku in predsedniku zbornice. Posebno čudno je, da je vlada že drugi dan zbornici predložila tri načrte zakonov, za katere je zahtevala nujnost. Po navadi se zakoni tako hitro ne sestavljajo. Zatorej je verjetno, da so že poprej imeli pripravljene. Novo ministerstvo je pred napadom v zbornici imelo pri nekem glasovanju 23 glasov večine, po napadu se je takoj ta večina povečala na 400. Po atentatu v Parizu je bilo več preiskav pri anarhistih in glejte čudo, pri anarhistu Fournardoru našli so vizitnico barona Rothschilda, ki kaže, da ta dva moža imata neke zveze. Ta monarhističen list sklepa, da so anarhisti v službi kapitalistov. Poslednjim že narodna svoboda ne ugaja in je zatorej jim potrebno, da jo omeje. Pred vsem se hočejo s tem tudi onemogočiti krščanske socialne reforme, ki bi zabranjevale, da bi kapitalisti ne mogli izžemati naroda. V dokaz monarhističen list navaja, da je že leta 1880 francoska vlada bila naročila znanemu Andrieuxu, da v Londonu osnuje anarhističen list. Da se odstrani vsak sum, je list izhajal v Londonu in vrednik mu je bil neki tajni policist. V njem se je posebno razpravljalo, kako se napravljajo razstrelila. — Mi ne vemo, v koliko so „Gaulois-ova“ domnevanja osnovana, vsekako je pa stvar le premisleka vredna, kajti židovski kapitalisti tudi niso baš izbirčni v sredstvih.

**Društvena in tiskovna svoboda v Franciji.** Pravosodni minister Dubost je poslal okrožnico državnim pravdnikom, da naj posebno nadzorujejo nekatere shode, na katerih se priporoča punt. Posebno pa minister opozarja na to, da se smejo po novih zakonih kaznovati hudodelstva, ki se še niso začela izvrševati. To je pač jako raztegljivo in potem se bodo pač lahko svojevolsko zatirala društva in časopisi, kateri ne bodo ugajali vladi. Nekateri listi opominjajo pri tem na to, da sedanji pravosodni minister ni bil zmirom tak prijatelj reda, leta 1870 je bil mej puntarji, ki so se polastili policijske prefekture.

**Šole na Francoskem.** „Temps“ toži, da omiki, za katero je delala republika, ne kaže dobrega sadu. Delavci niso boljši, pridnejši in ubogljivejši, nego so bili poprej. Nравnost mej mladino pojema in hudodelstva se množe. Celo nasprotniki cerkvi prihajajo torej do prepričanja, da nova šola ima več slabih nego dobrih stvari.

## Slovstvo.

**Matice Slovanská.** Zadnja (12.) številka prvega letnika je izšla dne 20. decembra. Priobčila je 13 pripovedic iz raznih slovanskih jezikov. V zadnjem broju pričanja „z narodnih povér slovinských“ v prevodu S. K. Kačerja priobčevati narodne pripovedke, ki jih je zbral Andrej Mejač. Dosedaj sta priobčeni dve: „Torka“ in „Mše mrtvých“. — V rokah imamo tudi že 1. številko, koder se pripravljajo novele Svetozora Hurbana Vijanskega. Naših narodnih pripovedek se nadaljuje „Ajdojské dívky“. — Matica Slovanská stane na leto 2 gld. 50 kr.; izhaja v zvezkih 5. in 20. vsakega meseca.

**Družba sv. Mohorja leta 1893.**

I. Gospod „Puščavnik pod B.“ izpregovoril je že v „Slovcu“ o stanju in napredku naše dične Mohorjeve družbe v ljubljanski škofiji leta 1893. Mislim pa, da nikakor ne bode odveč, marveč je naša časniška dolžnost, da se v naslednjem ozremo še nekoliko bolj na obče delovanje in napredek naše družbe v minolem društvenem letu.

Na društvo s 57.378 udi smo lahko ponosni Slovenci, tudi Slovenci, o katerih nasprotniki porogljivo govoré, kot o neznatnem „Völkersplitterju“, tisti Slovenci, katerim nekaterniki tako radi odrekejo vsako usposobljenost za znanstveni napre-

dek in višje omiko! Ti Slovenci z ozirom na Mohorjevo družbo ponosno vprašamo, „kje je na svetu jednaka, da ne rečem, gorja!“

Čudno! Tuji klevetniki nas dolže, da smo nazadnjaški narodič, sposoben k večjemu za to, da delamo podlago tujčevi peti, nesposoben za napredek ter omiko! In glej! V najzadnje, najrevnejše koče tega naroda roma leto za letom ogromno število lepih in dobrih knjig, ki poučujejo ljudstvo, ga kratkočasijo v dolgih, tolažijo v hudih dneh, mu bodrijo um, blažijo srce!

Očividno Bog našo slavno družbo blagoslovlja od leta do leta, narod jej vsestranski zaupa, č. g. poverjeniki, vsi slovenski duhovniki in rodoljubi se zánjo prizadevajo, spretni in nadarjeni pisatelji jo podpirajo, — zato pa družba milemu narodu donša obilo žlahtnega sadú.

Zaostalo je letos zaradi neugodnih razmer po nekod število družstevnikov, a družba vendar ni z ostala gledé družbinih knjig. Vrlo sestavljeni družbini oglasnik, v katerem se, kakor piše veleučeni g. dr. Lampe, kaže, „kako bje žila našega slovstva“, pravi o tem: „Lani smo se radovali zaradi strmenja vredne visočine, do katere se je naša družba povzpela; letos pa smo ostali blizu na isti stopinji; torej smo še vedno lahko veseli in udje z nabiralci vred iste hvale in pohvale vredni.“

Zakaj nismo napredovali, pojasnjuje se tako-le: „Da napredek ni še obilnejši, kriva je največ našega ljudstva splošna ubožnost, ki se je vsled večinoma slabe lanske letine le še pomnožila, pa tudi neugodne narodne razmere v obmejnih slovenskih pokrajinah. Ako bi ne bilo teh zaprek, skoro gotovo bi naša krška škofija že davno štela več kot 5000 Mohorjevih udov, in družba bi se še vedno bolj razevela.“

II. Kakšno je razmerje Mohorjanov v posameznih škofijah, in kako je družba tam napredovala, kaže sledeči pregled števila udov po posameznih škofijah:

	Leta 1892	Leta 1893	
1. Goriška	6.160	6.255	+ 95
2. Krška	4.708	4.738	+ 30
3. Lavantinska	19.244	18.217	— 1.027
4. Ljubljanska	23.077	23.232	+ 155
5. Tržaško-koperska	2.651	2.888	+ 237
6. Sekovska	303	310	+ 7
7. Somboteljska	211	189	— 22
8. Zagrebška	477	480	+ 3
9. Senjska	147	167	+ 20
10. Poreška	80	102	+ 22
11. Videmska	168	186	+ 18
12. Razni kraji	191	209	+ 18
13. Amerikanci	286	425	+ 139
Vkup	57.703	57.398	— 305

Priraslo je Mohorjevi družbi v 11 škofijah 744 udov, a odpadlo v dveh 1049, tako, da jih je manj 305, „zato nas je tudi letos samo ob sebi velikanska, prekrasna pobratimija — množina 57.398 družbenikov! Ob količkej boljših razmerah pa bi nas bilo gotovo nad 58. prej ko no 60 tisoč.“ (Dr. ogl.)

Izmed udov je 915 dosmrtnih, 56.483 letnih. Dosmrtnih udov je na novo pristopilo 91 (štev. 1025—1116), umrlo 14 (štev. 163—176).

Največ udov štela je družba lani (57.703), najmanj leta 1859 (263). Prvo leto (1852) je bilo 785 družbenikov, potem je rastle dve leti do 978 (leta 1854), a pozneje pojemalo in hitro hiraló. Še le ko se je društvo postavilo na cerkveno stališče ter presnovalo v družbo ali bratovščino, bila mu je dana prava in trdna podlaga in s tem pričel se je sijajni družbeni napredek, kateremu se z iskreno radostjo danes divi vse slovenstvo. Pač je bilo v to treba premagati premnogo težav, trebalo je velikih naporov, a družbeno vodstvo je bilo povsem kos svoji nalogi, — to nam spričujejo sijajni vspehi neumornega delovanja.

Že leta 1860 je bilo 1116 Mohorjanov in potem je število rastle od leta do leta, da jih je bilo leta 1876 že 26.815. Od tega leta pa je število dve leti padalo (1878. leta 24.412) in se dotem dalje časa nedoločno gibalo, dokler ni leta 1883 krepko vzrastlo (28.390), in od tega leta je stalno in hitro napredovalo, da, v kratkih desetih letih se je to že itak znatno število kar podvojilo! Najbolj se je povzdignilo število od leta 1887 na 1888, to je, za 6542. K temu velikemu napredku sta pomogli med drugimi nabožnimi knjigami štati knjigi „Življenje svetnikov in svetnic božjih“ in „Življenje preblažene Device Marije in sv. Jožefa“.

Vkupa štela je družba v 42 letih svojega obstanka 808.962 udov, — število vredno naroda, katerega se je pri zadnji ljudski štetvi našteló 1.176.536 duš! (Dalje sledi.)

## Slovenska Matica.

97. odborova seja dne 21. decembra 1893.

Navzočni: Gg. dr. Lampé Franc (kot predsednik mesto uradno zadržanega predsednika prof. Fr. Levca); A. Bartel, dr. J. Janežič, dr. A. Jarc, A. Koblar, A. Kržič, dr. J. Lesar, M. Pleteršnik, dr. J. Staré, F. Stegnar, J. Suhic, J. Vavró, J. Vilhar, Fr. Wiesthaler in dr. J. Zupanec (odborniki); E. Lah (zapisnikar). Skupaj 16.

Predsednik pozdravi navzočne, konstatuje sklepčnost in otvori sejo ob 5¼ uri.

Zapisnik o 96. odborovi seji, ki sta ga pregledala in potrdila odbornika dr. Požar in Vil. Zupančič, se odobri brez ugovora.

Na ogled je zapisnik o seji književnega odseka z dne 20. decembra t. l.

Iz predsedništva poroča zapisnikar, da je visoka c. kr. deželna vlada potrdila vsled razpisa z dne 3. julija t. l., št. 8153, spremenjena pravila, kakor jih je odobril zadnji občni zbor. Novih pravil se je dalo tiskati 4000 iztisov in jih prejmo Matičini društveniki ob jednom z letošnjimi društvenimi knjigami.

Z odobravanjem se vzame na znanje, da se je bivši deželni predsednik, Matičin častni član, preblagorodni gospod baron Andrej Winkler, v jako laskavem pismu zahvalil Matici, ker ga je izvolila častnim članom in mu izročila častno diplomo.

Odborniku dr. Tavčarju se izreče odborova zahvala, ker je Matico zastopal pri odkritju Gunduličevega spomenika dne 26. junija t. l.

Blagajnikovo poročilo o hišnih popravah tekom poletja in jeseni, in pa poročilo o premoženju Knezove zapuščine se vzame na znanje. Premoženje znaša 29.664 gld. 72 kr. in bo neslo blizu 1200 gld. obrestij na leto. Razpisati je takoj z obromkom do zadnjega maja 1894 nagrado, primernemu spisu v smislu Knezove oporoke.

Poročilo tajnikovo o natiskavanju letošnjih knjig se vzame brez ugovora na znanje. Knjige so se nekoliko zakasnile zaradi II. dela Goriške, ker je bil pisatelj te knjige letos pol leta na znansvenem popotovanju po Italiji in Grški.

Sprejmó se brez ugovora vse nagrade pisateljske, vredniške, korektorske in revizijske po nasvetih književnega odseka.

Določí se založna cena letošnjim društvenim knjigam, in sicer: 1. Letopisu za 1893. l. po 1 gld.; 2. Povesti „Z ognjem in mečem“, III. in IV. del, po 1 gld. 50 kr.; 3. Goriški, II. del, po 50 kr.

Sklene se, načelno pritrđiti ponudbi g. dr. K. Štreklja na Dunaju, da Matica izda njegovo zbirko „Národnih pesmi“; toda v smislu pravnega reda mora Matica rokopis poprej dobiti v pregled in presojo. Narodno blago, katero hrani Matica, se mu na njegovo prošnjo posodi v porabo.

Po nasvetu književnega odseka in pa presojevalcev vsprejme Matica dr. Glaserjevo „Zgodovino slovenskega slovstva“. Rokopis je pisatelju vrniti, da ga konečno vredi po navodilih presojevalcev. Zgodovino je izdati v treh zaporednih zvezkih, od katerih izide prvi kot društvena knjiga 1894. leta.

Odobri se poročilo o pripravah za Letopis l. 1894. Vrednik mu bo gospod profesor Bartel; nekaj vsebine je knjigi že določene, nekaj obljubljené, nekaj zopet je utegne priti vsled poziva. Oblika bo knjigi že običajna, sestava podobna oni prejšnjih Letopisov.

Nekaterim rokopisom se določijo še presojevalci.

Nekaterim zastarelim knjigam se znižajo založne cene, ker jih ima Matica še obilo iztisov na razpolaganje in se ne oglašajo za-nje kupci.

Poročilo tajnikovo o premembah v poverjeništvu se vzame na znanje. Nove poverjenike so dobili Vrhnika, Zagreb, Kamna Gorica, St. Peter na Krasu, Zavrč, Črni Vrh nad Idrijo, Trebnje in Ptuj. Novo poverjeništvó se je osnovalo za Ajdovščino; izpraznjena so pa poverjeništvá za Bohinj, Komen, Ločnik in Pulj.

Posamezniki, društva in korporacije so se tudi v zadnji dobi oglašale za založne knjige. Prošnje je predsedništvo reševalo po veljavnem običaju in prejelo za darila od obdarovancev pismene zahvale.

Knjižnici je od zadnje seje priraslo 184 knjig, zvezkov in časopisov: 185 po zameni, 46 vsled daril,

3 po nakupu. Darovalcem se je predsedništvo primerno zahvalilo.

Sklene se, da je prof. Louis Legerju v Parizu, ki hoče Matico in njene knjige oceniti v ondotnih strokovnih listih, v ta namen poslati novejših društvenih knjig, katere za to rabi.

Ker je knjiga nujno potrebna, sklene se vnovič vzeti v pretres II. natis Lavtarjeve „Geometrije za učiteljišča“, katera je v I. natisu v Matičini zalogi že pred leti popolnoma pošla.

(Konec sledi.)

## Dnevne novice.

V Ljubljani, 30. decembra.

(Srečno, zdravo novo leto) želi „Slovenec“ vsem svojim p. n. naročnikom in prijateljem, ter prosi tudi za novo leto njih blagohotne prijaznosti in vsestranske podpore. — Prihodnja številka „Slovenca“ izide v torek dne 2. januarja.

(V včerajšnji seji ljubljanskega mestnega zbora) je med drugim odbornik Ravnihar predložil mestni proračun za l. 1894. Ob koncu seje vršilo se je običajno novoletno voščilo. Več o tej seji prihodnjič.

(Spevoigra sv. Elizabeta) se bode v Marijanišču predstavljala s slovenskim tekstom novega leta dan ob 5. uri popoldne. Vstopnina v korist zavodu znaša 10 krajcarjev, sedeži so po 20, 30 in 40 kr.

(Iz Trnja.) 29. decembra: Presv. knez Hugo Windischgrätz je podaril za božične praznike revežem v Paličji in Klenku 40 gld., kar mu Bog stotero povrni!

(Premeščen) je horjulski kapelan č. gosp. Ivan Meršolj v Dol pod Ljubljano.

(Župnikom novo ustanovljene fare v Budanjah) je imenovan dosedanji ondotni kurat, č. g. Janez Skvarča.

(Nevarno je obolel) veleč. gosp. zlatomašnik, duh. svetnik, župnik v Dobropoljah, Valentin Sežun. Stari, zaslužni gospod se priporoča vsem prijateljem in znancem v molitev.

(Imenovan) je č. g. Alojzij Tomsig, veroučitelj na mestnih goriških šolah, članom mestnega šolskega sveta za prihodnjih šest let. Pred njim sedel je na tej stolici č. g. Anton Sessich, vpokojeni veroučitelj na c. kr. realki v Gorici. Kakor poroča „Soča“ je bil g. Al. Tomsig blagajnik laškega društva „Pro patria.“ Kot tak bo pač težko zastopal objektivno koristi laškega in slovenskega šolstva v Goriškem mestu.

(V razsodišče zavoda za zavarovanje delavcev zoper nezgode) za mesto Trst z njegovim ozemljem, za Goriško in Gradiščansko, Istro, Kranjsko in Dalmacijo je ministerstvo za notranje stvari poklicalo za drugo opravilno dóbo kot prisednika: glavnega ravnatelja zavarovalnice „Riunione Adriatica di Sicurtà“, g. Henr. Neumanna v Trstu, in glavnega zdravnika zavarovalnice „Assecurazioni generali“, g. dr. Sim. Pertota; kot njiju namestnika: ravnatelja lloydovega arsenala, g. Feliksa Kodoliča, in med. dr. gosp. Avgusta Hausenbichlerja, oba v Trstu.

(Izpraševalna komisija za zemljeknjižne voditelje) je pri dež. sodišči v Ljubljani za l. 1894. nastopno sestavljena: predsednik g. Fr. Kočevár, dež. sodišču predsednik; njemu namestnik dež. sodišča svetnik g. Alb. Levičnik; glasovalni izpraševalni komisiji: dež. nadsodišča svetnik g. Alb. Levičnik; svetnik dež. sodišča g. Fr. Tomšič; namestnika: svetnik dežel. sodišča gosp. Alojzij Tschsch in g. K. Pleško; izpraševalca izmed pisarniškega uradništva: gg. Fr. Galler in Rajm. Samsa.

(Koncesijo za stavbeno obrt) je deželna vlada kranjska podelila mestnemu inženjerju in vodji ljubljanskega vodovoda g. Jaromiru Hanušu in stavbinskemu tehniku kranjske stavbene družbe v Ljubljani, g. Ant. Wolfu.

(Novo ljudsko šolo,) in sicer jednorazrednico, dobi fara Ovsiše v radovljiškem okraju. Tej šoli bodo vtelesene k občini Ovsiše spadajoče vasi: Ovsiše, Črešnjica, Dobravica, Prezrenje, Podnart, Poljšica, Rovte in nekatere v Rovte pri Nemiljah spadajoče hiše.

(Primeren občinski sklep.) V Cerknem je starejšinstvo sklenilo v seji dne 20. decembra, prepovedati za to in prihodnje leto koledovanje, t. j. berčenje z godbo. Koledniki in gospodarji, ki jih pogostijo in jim gredo na roko, se bodo kaznovali z globo 2 do 5 gld. Ta sklep je posebno za prihodnji predpust zeló umesten, ker bi koledovanje zeló pod-

## Telegrami.

**Dunaj, 30. decembra.** „Wiener Ztg.“ objavlja zakon, s katerim se podaljšuje veljavnost zakona o lokalnih železnicah, nadalje zakon o poddržavljenju prog avstro-ogerske lokalno-železniške družbe, potem pa deželno-brambovski zakon.

**Praga, 29. decembra.** Poslanec Engel oddal je v imenu Mladočehov izjavo, v kateri oporeka vsako zvezo z dogodki poslednjih dni. Kolikor imajo Mladočehi vpliva na vzgojo mladine, vzgajajo jo v patrijotični ljubezni, v duhu plemenite človečnosti, ali sovraštvo nasprotnikov te njih težnje napak slika, da bi jim nakopali novih sovražnikov.

**Praga, 30. decembra.** „Hlas Naroda“ zavrača večerajšnju mladočeško izjavo kot nove fraze. Trditev, da je češko vprašanje evropskega pomena, ima jedino namen bogati češko občinstvo.

**Praga, 30. decembra.** Zaprli so znane tajnika mladočeškega poslaniškega kluba Cizeka, kateri je bil že obsojen zaradi napada nemških obiskovalcev češke deželne razstave, in kandidata zdravilstva Dutka, ker sta na sumu, da sta pospeševala „Omladino“. Izročili so ju kazenskemu sodišču. V njiju stanovanjih našli so mnogo oteževalnega gradiva.

**Opava, 29. decembra.** V šleškem deželnem zboru sta poslance Hruby in Michejda v imenu svojih somišljenikov zahtevala, da se izpolnijo stare narodne želje ter vprašala vlado, hoče li izvesti državne osnovne zakone. Poslanci Müller, Rochowanski in Haase so češkima govornikoma ugovarjali, da take stvari ne spadajo v deželni zbor.

**Pariz, 29. decembra.** Policija je zaprla dva anarhista, ki sta nameravala atentate v cerkvah. Več jih še zapro.

Premovana tinktura za želodec tekarja Piccolija v Ljubljani je rahlo dijetno sredstvo, katero črev ne draži. Vpliva na prebavljive organe in okrepeva njih krožeče gibanje. Steklenica velja 10 kr. 584 2 10-2

## Tuji.

28. decembra.

Pri **Slonu**: Hofbauer, knezoškojski oskrbnik, iz Gorjega Grada. — Klinar iz Bieda. — Ivan Može iz Vipave. — Gregore iz Trbovelj. — Globočnik iz Vel. Lašic. — Repenšek iz Gorice. — Loy; Avg. vitez Baniza iz Kočevja. — Krall, trgovec, iz Trsta.

Pri **Maliču**: Kolečnik iz Zagorja. — Josip Koschutnig iz Vojnika. — Globočnik iz Kranja.

Pri **Žužnem lanecvoru**: J. Šega, A. Ribnikar iz Logatca. — Komljanec, c. kr. profesor, iz Kočevja.

Pri **davarskem dvoru**: Alojzij in Jurij Erker, učitelja, iz Kočevja.

Pri **avstrijskem caru**: Schrieffl iz Grada. — Šubic z Dunaja. — Rant iz Polhovega Grada. — Rachez, c. kr. sod. pristav, iz Tržiča. — Bartl, učitelj, iz Šmartnega. — Gerčar iz Radovljice. — Rozmann iz Mošenj. — Primožič iz Serpenice.

## Vremensko sporočilo.

Dan	Čas	Stanje		Veter	Vreme	Mokrine na 24 ur v mm
		zrakomera v mm	toplomera po Celziju			
7. u. jut	746.9	-30	m. vzh.	jasno		
29. u. pop.	749.0	-18	"	"	0.00	
9. u. zveč.	751.0	-44	"	"		
Srednja temperatura		-3.0 za 0.1° pod normalom				

## Zahvala.

Njega prevzvišenost milostivi gospod knez in biskup dr. Jakob Missia je blagoizvolil povedom novega leta mi poslati dve sto goldinarjev za uboge.

Usojam se objavljati ta blagotvorni čin in zajedno v ime ubozih, kateri bodo prejeli podpore iz darovanega zneska, plemenitemu dobrotniku izrekati tem potom najtoplejšo zahvalo. V Ljubljani, 29. dan decembra 1893.

Župan Grasselli m. p.

## Povodom bližajočega se novega leta najprisrčnejše čestitke

cenjenim obiskovalcem moje brijačnice, osobito prečastiti duhovščini, proseč vse nadaljne naklonjenosti.

Velespoštovanjem

**Dr. Matkovič,**

brivec, nasproti stolni cerkvi.

653 1

Prečastiti duhovščini, vsem drugim cenjenim naročnikom in prijateljem voščim

## veselo novo leto

ter se priporočam za nadaljno naklonjenost.

velespoštovanjem

**Josip Bukovnik,**

brivec in vlasuljar.

652 1

Vsem svojim p. n. gostom, prijateljem in znancem izreha

## k novemu letu

najprisrčnejša voščila proseč nadaljne naklonjenosti

**Franc Ferlinz**

z obitelji.

644 1

Ob nastopu novega leta usojam si izraziti prečastiti duhovščini, cerkvenim predstojnikom in prijateljem najprisrčnejše čestitke proseč vse nadaljne naklonjenosti.

Velespoštovanjem

**Ivan Hregar,**

pasar v Ljubljani, Soljanska cesta.

655 1

Vsem prijateljem in znancem

## veselo novo leto!

J. Brnce.

648 1

Vsem sorodnikom, znancem in prijateljem želi

647 1

## veselo in zdravo novo leto

rodbina Fran Ks. Souvan-ova.

Prečast. duhovščini, velespoštovanim naročnikom, vsem ljubim prijateljem in znancem voščim

prav veselo, srečno in zdravo

## 654 1 novo leto

**Leopold Tratnik,**

pasar v Ljubljani, Sv. Petra cesta.

606 Vi ne kašljate več, če rabite 20-4

## Kaiserjeve prsne bonbone

ki so dobrega okusa in lajšajo kašelj, hripavost, prsni in pljučni katar. — Pristne v zavitkih po 20 kr. ima gosp.

Viljem Mayr, lekarničar na Marijnem trgu.

V jako pošteno hišo na deželi išče se

## učeneec

za specerijsko prodajalnico. Deček naj bode star 13 do 15 let in nemščine vsaj deloma zmožen. 634 4-4

Več pové upravništvo „Slovenca“.

## Glasovita

radi svojega učinka, odlikovana radi svojih zdelovnih lastnosti z častno diplomom in zlato svetinjo na razstavi v Londonu in Parizu, z zlato svetinjo v Briselju in Tunisu. 324 27

## želodčeva tinktura

G. Piccoli-ja, lekarja v Ljubljani

je vspešno dietetično sredstvo, katero krepi in zdravi želodec, kakor tudi opravi prebavnih organov izbornop-pešuje.

Izpelovatelj razpošilja jo proti povzetju zneska v zabojih po 12 steklenic za 1 gl. 36 nove., po 55 steklenic (zaboj tehta 5 kg) za 5 gl. 26 nove. Poštnino plača vedno naročnik. Cena eni steklenici 10 novcev.



## ! Darila za novo leto! !

po prav nizkih cenah.

Priporočam vsake vrste 613 6 6

žepne ure, stenske ure in prav lepe ure z nihalom, nove vrste verižice, uhane, prstane, zapestnice

in vse, kar v to stroko spada.

Pa še nekaj novega!

Slučajno sem v Švicu veliko urarskega blaga kupil, ter ga hočem tudi po ceni razprodati.

Za prav obilen poset se priporoča

preje Slonove ulice,

**Fran Čuden,** zdaj Glavni trg št. 25.



Od prvega do zadnjega dne januarija 1894

prodajalo se bode v trgovini

## Fr. Petriča

649 (1)

v Ljubljani, Špitalske ulice

raznovrstno zimsko blago

za moške in ženske obleke

pod tovarniško ceno.

piralo tudi pijančevanje. Ciganov in kolednikov ne maramo, beračem pa radi damo, rekel je poštenjak. In tako je prav!

(Nenavadno gorko) bilo je letos na Goriškem pred božičnimi prazniki. Pri odprtem oknu kazal je toplomer 10° R. Odkod taka prememba? Okrog praznika Vseh Svetnikov tresli smo se mraza, zavijali se v zimske suknje, po strani pogledovali prvi sneg. O Božiču pa radovali smo se izvanredne toplote. Gotovo pospešuje tako gorka pozna jesen razvoj hripe, za katero boleha mnogo tisoč Goričanov.

(Iz Idrije:) Naša katoliška delavska družba je vrlo krepki, dasi je vendar čuda — da ne rečemo večkrat čuda, da se ta tolikrat že napadana in zasramovana družba drži še po konci! In jedino le radi nedolžnega pridevka „katoliška“, pred katerim se nasprotnikom kar lasje ježé! Posebno ima neki dopisnik „Slov. Naroda“ večkrat strašansko veselje, če le more omenjeni družbi dati kako brci! Blati vse, kar je duhovskega in kar se duhovstva drži! Po njegovi metodi bi mu moral vsak duhovnik dati svoje govore v cenzuro, potem bi še le smel predavati! Vaše versko prepričanje je ničla. Vtika se v stvari, ki njega čisto nič ne brigajo. Koliko se je trudil, da bi bil našo katoliško delavsko družbo že koj v početku uničil, a spodletele so mu vse njegove nakane. Uničil je ni in je ne bode, ima še premalo petkov v sebi. Z umazanim perilom nam preti, pa žehtati že znajo naše ženske in če ima on umazanega, naj si ga sam preje opéce. Očita nam vedno podpore, ki jih je katoliška delavska družba dobila. Dobro! Gosp. dopisnik, bi Vi ne blagovolili vzeti kako podporo, ko bi jo Vam kdo daroval? Menimo, da bi se je tudi Vi nič ne branili! — In vino ga tudi bode, katerega si včasih kateri družbenik ob nedeljah kak kozarec privošči; da, ali menite, da morajo idrijski „katoliki“ samo le hrušovico piti in nikdar pokusiti kapljice vina. Vsaj menda vendar Bog ni vstvaril vinske trte samo za liberalce in tudi zraka, solnea in dežja ne samo zanje! Potem pa klobase, te ga tudi pečejo, kako bi jih bil rad jedel; — no, saj mu jih tudi prav iz srca radi privoščimo. Srednjeveško mračnjaštvo — to je tudi trn v njegovi péti. Želimo, da bi ga vsaj nekoliko obsijalo srednjeveško mračnjaštvo, — o koliko bi bil on boljši in pustil bi mirne ljudi v miru. Pa bi bilo to tudi za njega jako dobro. Ta močie méni, da se mu morajo vsi Idrijčani v vseh svojih rečeh absolutno pokoriti. Méni, da so idrijski „katoliki“ samo radi tega tu, da on sme ž njimi poganjati svoje neslane dovtype. Sigurno misli, da so „vogelfrei“ in da je dovoljeno odreti jih na mestu. A jako se moti. Norčevanje se trpi le za čas in potem se vzame vse ad notam! In dogodki zadnjih dnij so ga morda vendar prepričali, da jo je zavozil. Idrijski rudarji so samostojni in lahko shajajo brez jeroba. Vršila se je namreč pretečeno nedeljo in ponedeljek tukaj volitev nove reprezentance rudarske bratovske skladnice. Seveda se je tu agitovala na vse čudne načine, kakor se sploh dela ob takih priložnostih. Nekateri so dali celo tiskati glasovne listke in nastavili so jako čudne može za kandidate, ki naj bi potem bili gospodarji že radi starosti častitljivemu ustavu idrijskih rudarjev. Ker pa so se vendar bali, da bi pri volitvi pali s svojimi kandidati, agitovali so celo v prostoru pred sobano, kjer se je vršilo glasovanje in volitev. Tudi naš ljudski tribun, to zlahtno želišče, presejano iz hesperidskih vrtov v naše gozdnate hribe, se ni mogel premagati, da ne bi bil počastil s svojo navzočnostjo volilnih prostorov in tedaj s svojo mogočno osebnostjo blagodejno ne vplival na volilce svojih kandidatov. Opominjan, da naj se umakne, ker nima pravice biti v volilnih prostorih, zatrjeval je večkrat, da ima pravico biti. A tukaj se mu je slaba spletla. Naznanila se je bila na višje mesto ta nečuvana surovost in velerodni gospod rudniški nadsvétnik prisédši potem v predsobo, mu prav na neprijateljski način pokaže steno, kjer vrata držé na zunaj z nekako temi besedami: „Jetzt schauen Sie, dass Sie weiter kommen!“ — in gospodič pobral je moléce svoje košéice in izginil takoj iz sobe. Ni čuda, da so ga odslovili. Tako se mu je sedaj posvetilo, a kmalu se mu bode še bolje. To je bil hud udarec za njegovo rahločutno srce, gotovo ni mogel radi te „sijajne zmage“ celo noč zatisniti očesa. In kaj je menda zjutraj rekel, ko je vstal iz postelje, sigurno: „Mi vstajamo!“ pozabil pa dostaviti, da drug ne vstaja, kakor le on sam in da se ednina nikdar ne vzame za množino. Šel je sam, gotovo nosil ga nihče ni, vsaj se mu je preveč

mučilo. — Nec sutor ultra crepidam. — In potem sta tudi njegova dva najljubša kandidata zgubila korajžo še nadalje za-se agitovati, ker videla sta, da kak lep in nagel način je bil njihov vodja-kolovodja espediran iz volilne sobe. Eden izmed njiju se je še zvečer nekoliko vsiljeval, a ko bi ne bi bil pobral brzo svojih kopit, vrgli bi ga bili razljuteni rudarji ne prav rahlo — po stopnjicah doli na cesto. Tako! In izid volitve bil je ta, da ni nobeden od našega agenta suhih muh postavljen kandidat izvoljen odbornikom bratovske skladnice, ampak edino le g. Pavšič, katerega pa niso le njegovi volili, ampak v večini štirih petink žgalniški delavci sami, katerih načelnik je omenjeni gospod. Z veseljem tudi mi radi spričujemo, da je ta gospod poštenjak od nog do glave, a ne pustimo pa, da bi se blatilo poštenje g. Gostiše, najmanje pa od Vas, gospod dopisovalec „Narodov“. Sramočenje osebe g. Gostiše, ki je v cesarski službi v časti in spoštovanju osivel, imenujemo mi navadno: pobalinstvo! In vedite, Vi gospod dopisovalec, da „de mortuis nil nisi bene“ in da „vox agentis non est vox populi!“ Če pa že morate vedno besedečiti, tedaj pojdite k „divjemu jezeru“ in pridigujte tam skalam, bodo Vas prav mirno poslušale. — H koncu Vam svetujemo, da se ne vtikate v naše družbinske in društvene razmere. Spolnujte svojo dolžnost, bodite koristen ud človeški družbi, potem boste sigurno izveličani, četudi niste v katoliški delavski družbi, katera si ni nikdar še prilastovala in si tudi ne bode izrecnega „patenta“ zveličalnosti. Ne dražite mirnih ljudi, ker s hujškanjem si ne pridobite ni časti, ni spoštovanja, ni slave!

(Nesreča.) Iz Košanae: Na sv. Štefana dan mej veliko sv. mašo se je pripetila grozna nesreča. Na Stari Sušici v košanski župniji je v neki hiši ostala sama stara mati doma za varuhinjo pri otrocih mej veliko sv. mašo. Pa babela pusti dvoje dete, eno štiriletno in drugo dveletno staro samo pri ognju na ognjišču in gre po vasi. Mej tem pade štiriletni deček tako nesrečno v ogenj, da se je opekkel po obrazu, rokah in celem životu, ker je na njem gorela obleka. Stara mati prišedši domu našla je dete že mrtvo. Ker se tacih in jednacij nesreč ravno v naših krajih veliko zgodi, naj bi vendar matere pazile na svoje otroke malo bolj, kadar jih posajajo za ogenj.

(Smrt in pogreb moža - poštenjaka.) S Krassa na Goriškem 28. dec.: Umril je kakor ste že poročali 25. decembra v selišču Dolanci v duhovniji gorenja Branica tik kranjske meje na Vipavskem mož, ki je imel pri svojih domačinih in znancih občno spoštovanje, namreč posestnik g. Florijan Čehovin v 75. letu svoje dobe. Bil je najmlajši brat pokojnega c. kr. topniškega stotnika barona Andreja Čehovina, († 1855 v Baden-u pri Dunaju) ki se je (poslednji namreč) vsled svoje izredne hrabrosti in hladnokrvnosti 1848—49 pridobil žlahni baronski stan ter bil odlikovan s šerimi svetinjami za svoje razne junaške čine, kakor je že „Slovenec“ vse to opisal pred leti (1885.) Vrl pokojnik je bil izgled dobrega kristjana, kakor ga je na kratkem opisal na dan pogreba na pokopališču ondašnji dušni pastir g. Marko Vales. Resnico je spričal govornik iz izglednega krščanskega življenja pokojnika obravnaje obseg svojega govora: Da pokojnik je bil z eno besedo, pobožen kristjan, vrl mož-poštenjak, kakoršnih se med bolj premožnimi malo nahaja. V spomin, da je bil pokojnik res dober kristjan, ki je vse krščanske dolžnosti vestno spolnoval, je zapustil braniški cerkvi neki 100 ali 200 for. (kar natanjčno še ni znano) za pomoč pri zidanju potrebnega zvonika, ker skrajni čas je, da bi se omenjeno delo že enkrat pričelo. Pokojniku pa plati Bog ter mu daj večni mir!

(Bralno društvo) nameravajo osnovati na Slapu pri Vipavi. Slap je vas, ki ne šteje 500 prebivalcev, a ima svojo posojilnico, dobro osnovano sadjarsko zadugo in jako izvežbani moški pevski zbor. Pač dobra misel, da se ustanovi v tej napredni vasi tudi bralno društvo, kateremu prav obilno vspeha želimo.

(Iz Prage.) 26. dekembra. V Chotusicah pri Čáslavi je ustavila kmetijska založnica in hranilnica plače, ker so prišli na primanjkljaj 80.000 gold. Trije glavni separji, kmetje Špinka, Saxa in Kučera so hoteli ubežati, a bili so še o pravem času na kolodvoru prijeti. Poškodovani so kmetje, obrtniki in celó delavci. — Dohodki osrednje šolske matice bodo letos največji v vseh trinajstih letih njegovega obstanka. Morda so pripomogle k temu histo-

rične kvarte, koje občinstvo močno naroča, a ameriškim Čehom ne dopadajo, vidijo v tem oskrnjevanje imen slavnih mož. — Državni poslanec za trgovinsko in obrtnijsko zbornico, Wohanka, je odložil svoj mandat, Masaryk pa hoče zopet kandidirati. Njegovi nasprotniki vsled tega skoraj dvomijo o njegovi gorostasni učenosti, kot poslanec vendar ne bode imel dosti časa, da bi se z vedo pečal, drugače, če ga v zbornico ne bode. — Med ponesrečenci v Holešovicah je bil tudi delavec Osmik. Njegovi vdovi je daroval slikar Jansa svojo sliko „Partie ze Sávy“. Sliko je možno ogledati v knjigo-tržnici Topičevi. — Člana „Omladine“, Rudolfa Mrvo, so našli mrtvega v njegovem stanovanju; umorjen je bil. Kmalu bi se bil moral postaviti pred sodnijo, kjer bi bil morda odkril mnoge nevarne stvari, in zato je bolje, da se mu usta zamašé. — Mnogo let so pobirali katoličani med seboj, ga se zamore ustanoviti fara v Sulislavi. Ko je pa potrebna svota skupaj, pride od ministerstva izjava, da fara ni potrebna, da se torej dovoljenje ne da. Reči se sme, da se za Česko premalo duhovnikov župnikov in kapelanov, in to je tudi vzrok, da je mladina toliko zanemarjena. Šol se nabaja veliko, a duhovniki v njih poučevati ne morejo radi pomanjkanja časa, poučujejo tedaj učitelji krščanski nauk, in kakoršen učitelj je, tako tudi uči! — V narodnem gledališču ponesrečila se je plesalka Waltrava, rodom iz Berolina; padla je 14 metrov v globočino in si razbila lobanjo. To je prva nesreča, ki se je v narodnem gledališču zgodila. — V Rakovniku so poskusili dinamitni napad. Ukradli so 32 kilogramov dinamita in vrgli jedno patrono v hišo odvetnika dr. Wolfa. K sreči se nobenemu ni nič zgodilo. Pred prazniki je bil najden list, v kojem se žuga, da zleti o Božiču farna cerkev v zrak. Po stanovanjih sumljivih socijalistov pridno preiskujejo. Kakor se kaže, začel se je anarhizem na Českem. — V Kladnu je hotel inženjerja Karlika socijalist Poncar ustreliti, ali ranil ga je neznatno. Poncarja so odstavili in on se je hotel maščevati.

## Društva.

(Slovensko delavsko pevsko društvo „Slavec“) priredi v nedeljo, dné 31. decembra leta 1893 v dvoranah starega strelišča Silvestrov večer s prijaznim sodelovanjem gospdč. Slavčeve, g. Alojzija Bittnerja, strojevodje dež. gledišča ter g. Stamcarja. Vspored: 1. Petje: 1. F. S. Vilhar: Ljubičica, moški zbor. 2. G. Ipavec: Slovan na dan moški zbor z bariton samospévom g. Stamcarja 3. Veit: Keber in cvetka, čveterospev. 4. H. Volarič: Novinci, moški zbor 5. \* \* \*; Zan in bedak, šaljivi zbor. II. Mej pevsкими in godbenimi točkami nastopi slavni profesor magije g. Rentib s tovariši iz Pariza s sledečimi točkami: 1. Senčne podobe: Operacija stare device, 2. Evegomtage. III. Godba: 1. Jenko: Naprej, koračnica. 2. Franke: Koncertna, ouvertura. 3. Leibold: Hrvatski dom, potpourri. 4. Zeller: Valček iz operete „Der Vogelhändler“. 5. Titl: Ouvertura slovanskih melodij. 6. pl. Zajc: Zadnji čas Zrinjskoga pjesma. 7. Zihrer: Vojaško, polka franc. 8. Strobl: Slovanski potpourri. 9. Smetana: Koračnica iz „Prodané neveste“. IV. a) A. Trstenjak: Monolog govori gospdč. Slavčeva in g. Slatnar. b) Alegorija starega in novega leta. c) Ples. Začetek ob polu 8. uri zvečer. Vstop za častite ude prost, za neude 40 kr. za osebo, trije člani jedne rodbine 90 kr. Godba gledališnega orkestra. — Ker je tu vspored jako zanimiv in so prostori v starem strelišču za zabave jako prikladni, nadeja se odbor mnogobrojne udeležbe tako svojih članov, kakor petju prijaznega občinstva. K obilni udeležbi vabi najuljudneje

ODBOR.

(„Slovensko bralno društvo“ v Kranju) priredi v nedeljo, dné 31. decembra t. l., Silvestrov večer. — Vspored: 1. „Venec vojaških narodnih pesmij“, tamburaški zbor. 2. „Silvestrov večer“, ženski zbor s spremljevanjem tamburaškega zbora, 3. „Danica“, tamburaški zbor. 4. „Mejnik“, deklamacija. 5. „Svráčanje“, tamburaški zbor. 6. „Sirota“, ženski zbor s spremljevanjem glasovira. 7. „Domovini in ljubavi“, tamburaški zbor. 8. „Damoklejev meč“. Gluma v jednem dejanju. — Začetek ob 8. uri zvečer. Vstopnina udom 20 kr., neudom 40 kr. — K mnogobrojni udeležbi vabi uljudno

ODBOR.

(Vabilo k veselici) katero priredi „Slovensko bralno društvo“ v Skofji Loki v svojih prostorih dné 31. decembra t. l. — Vspored: 1. Vilhar: „Slavjanska“, moški zbor. 2. Ipavec: „Sredi vasi“, čveterospev. 3. \* \* \* „Nočni pozdrav“, zbor z bariton-samospevom in spremljevanjem glasovira. 4. F. Abt: „Večerna“, čveterospev. 5. Hajdrih: „Sirota“, moški zbor. 6. „Venček slovanskih narodnih pesmij“, nabral Janko. 7. „Veselo srečno novo leto“, Veseloigra v jednem dejanju — Prosta zabava. — Začetek ob 7. uri zvečer. Vstopnina za ude 10 kr., za neude 25 kr. K mnogobrojni udeležbi vabi uljudno

ODBOR.

**Ivan Kregar,** pasar v Ljubljani, Poljanska cesta 8 (pog. Alojzijevišča).  
Umetno izdelovanje **cerkvene posode in orodja:** kelihov, monštranc, ciborijev, lestencev, svečnikov itd. itd. iz najboljših kovine, zlata in srebra.  
Cene zelo nizke.

**Josip Rebek,** ključar v Ljubljani, Francovo nabrežje.  
Zaloga prav dobro narejenih **štedilnih ognjišč, ključev od aluminija.**  
Napeljuje strelododov, hišnih telegrafov. — Preveznanje in izrješevanje vseh ključarskih stavbinih del.  
Za dobro, trajno delo jamči.

**Oroslav Dolenc,** v Ljubljani, Gledalske ulice.  
Zaloga **pristno čebelno-voščenih voščenih zvтков in medu.** Zaloga brinja in brinjovca, medenega žganja, vse po nizki ceni. — Kupuje tudi med v panjih in sodčkih, vosek in suho satovje. — Za praznike: priporoča raznovrstno medenino na debelo in drobno.

**Fr. Čuden** urar v Ljubljani, Mestni trg.  
nasproti rotovžu.  
Največja zaloga **švicarskih ur** žepnih in stenskih, zlatih in srebrnih verižic, uhanov, prstanov, zapestnic.  
Poprave natančno. — Za tajnost jamči.  
Ilustr. ceniki na razpolago.

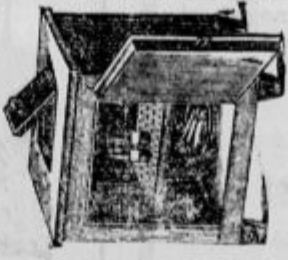
**L. MIKUSCH** v Ljubljani, Mestni trg 15.  
Največja zaloga lastnoizdelanih **SOLNČNIKOV** in **dežnikov** po najnižji ceni.  
Poprave cenó, točno in dobro.

**ADOLF HAUPTMANN** zaloga oljnatih barv, firneža, lakov; tovarna kleja v Ljubljani  
St. Petra cesta 41. — Resljara cesta.



Zaloga vseh za pisanje in umeteljno slikanje potrebnih stvari.  
**Filijala:** Slonove ulice št. 10 — 12 — 14.

**Andr. Druškovič** trgovina z železino v Ljubljani, Mestni trg št. 10.  
Največja trgovina z železino.  
Zaloga nagrobnih križev, telovadnega orodja, drsalic, verig, vozniških plah, ledenic, ključarskega, mizar-skega, kovarskega in tesarskega orodja, štedilnikov itd.  
Vsakovrstna kovina za stavbe v zalogi.



**Andr. Boucon,** stolar v Ljubljani, Dunajska cesta 7, Fröblichova hiša, II. dvorišče.  
Največja zaloga **trstnatih in pletenih stolov,** stolov-zaklopnikov, z letvicami, klopj in miz-zaklopnic.  
Ilustrovani ceniki zastoj in franko.



**Ign. Camernik,** kamnosek v Ljubljani, Sv. Petra cesta — Poljske ulice  
Zaloga nagrobnih spomenikov po nizkih cenah.  
Izrješevanje cerkvenih **kamnoseških del** Načrti in proračuni na željo.

**Anton Košir,** Jermenar v Ljubljani, Kolođvorske ulice 24  
Zaloga trpežno izdelanih **kovčgov in popotnih torbic** iz usnja in jadrovine, jedrnatega jermenja za stroje po najnižji ceni.

**M. Skrabec,** stavbeni in galant. klepar v Ljubljani Kongr. trg 17  
Vprejemanje in izrješevanje **kleparskih naročil** osobito kritje zvonikov in streh napeljevanje žlebov itd. itd.

**JOSIP ŠUBIC,** podobar v Poljanah, Gorenja vas v Poljanah.  
Priporoča se sl. občinstvu in preč. duhovščini za razna.  
**podobarska dela** iz lesa, cementa in kamna.  
Naročila točna. — Cene po dogovoru.

**Alojzij Korzika,** odlikovani vrtnar, Ljubljana, Šelenburgove ulice 6.  
Zaloga zelenjadnega in cvetličnega **cvetic in lončih, šopkov in vencev** Ilustrovani ceniki franko.

**Matija Horvat,** čevljar v Ljubljani, Sv. Petra cesta 32.  
Izdelovanje in zaloga obuvaj za gospode iz trpežnega dobrega usnja in gospe.  
Poprave točno in natančno po nizki ceni.

**Anton Presker,** krojač v Ljubljani, Sv. Petra cesta št. 16  
Izborna zaloga vsakovrstne **narejene obleke za gospode in otroke** iz dobrega blaga.  
Naročila na izdelovanje oblek po izbranim blagu natančno in jako ceno.

**Bogdan Oblak,** urar na Vrhniki, Notranjsko.  
Izdelovanje matematično natančno uravnanih **stolpnih ur** po istinito nizki ceni. — Proračuni brezplačno. Jamstvo 5 let.

**Fr. Siške dediči,** v Ljubljani, Marije Terezije cesta 6.  
Zaloga najraznovrstnejših trpežno izdelanih **kritih in prostih VÓZ** po nizki ceni.



**Fr. Stampfl** v Ljubljani, Kongresni trg (Tonhalle) I. Kočerska obrt.  
Zaloga in prodaja **rezljanega blaga** prav ličnih razpel, okvirov za podobe svetnikov. Izprohodne palice, pletene torbice, igrače itd. Ogled moje probajšnice je res zanimljiv, h kateremu vam priporočam.

**FR. DETTER** v Ljubljani, Stari trg 1  
nasproti četvi. mostu  
Tovarniška zaloga **kmetijskih strojev** in raznega **kmetijskega orodja.**

Zaloga najboljših **šivalnih strojev,** **hlagajnic,** varnih pred tatovi in ognjem. Ilustr. ceniki na razpolago.

**Ignacij Žargi** trgovina z drobnim blagom v Ljubljani, Sv. Petra cesta 4.  
Zaloga **kramarskega blaga perila** potrebačin za šivilje in krojače, šopkov in vencev.

**Anton Turk** knjigovez v Ljubljani, Dunajska cesta.  
Vsprejema naročila **na vezanje knjig.** Zaloga **pisalnega in risalnega orodja, molitvenikov, spisov za mladino** itd.

**Dominik Trojanšek** veliki posestnik in trgovec z vinom v Gorici, Via Municipio 8.  
Velika zaloga **najboljšega vina** belega in črnega. Izvrstna rebula, teran in refoško v steklenicah. Poskušnje na željo. — Cene istinito nizke.

**Valentin Šubic** podobar v Poljanah pri Škofji Loki.  
Umeteljno izdelovanje **cerkvenih kipov in altarjev** po lastnem ali predloženi načrtu v poljubnem slogu.

**Jakob Zalaznik,** pek in sladničar v Ljubljani, Stari trg 24, v Rudeževi hiši.  
**KRUH** fino namizno pecivo, najraznovrstnejše sladničarske izdelke za stovesne prilike: primicije, krste, poroke, godove itd. itd.

**Ivan Sokič,** v Ljubljani, Gledal. ulice 6, Pod Tranco 1  
Največja zaloga **klobukov in cilindrov,** za **hribolazce in lovce,** zimskih čepic, slamninkov po nizkih, dobrem blagu primernih cenah.



**Ivan Seunig,** trgovina z usnjem v Ljubljani, Ljubljani, Stari trg 7.  
Izborna zaloga **vsakovrstnega usnja** za čevljarje, sedlarje, jermenarje. Zaloga črevljarskih potrebačin: **volna šetlin, diaže; ribje masti, tošice za strojarje.**

**J. Klauer-ja** špeciarijska prodajalnica v Ljubljani (Pri voglu)  
Mej dobriimi stvarmi **najboljši je kranjski liker** iz planinskih zelišč **J. Klauer-ja** v Ljubljani, pred škofijo  
Isli je nedosežen glede dobrote in vpliva blagodejno na prebavne organe.  
Glasom analize sodnega kemika g. prof. Knapitscha je ta kranjski liker iz planinskih zelišč popolnoma čist in brez vseh zdravju škodljivih snovi.



**AVG. ŽABKAR** v Ljubljani, Dunajska cesta št. 7.  
Največja, z najnovjšimi pristroji oskrbljena **ključarska delavnica**

Izdeluje tovarniškim načinom vse v ključarsko obrt spadajoče predmete po konkurenčnih cenah.

**Brata EBERL,** črtoslikarja v Ljubljani, za Franciskansko cerkvijo.  
Tovarna oljnatih barv, firneža in laka.  
Edina največja zaloga **Barlovega izvirnega Karbolineja.**  
Ceniki so na razpolago.

**Jern. Kopač,** svečar v Gorici, Solkanska cesta št. 9.  
Izdelovanje in zaloga **pristno čebelno-voščenih sveč,** katere jako štedljivo goré, voščenih zvтков, svečito itd. — Zaloga stinja za svetilnice, voskanega platna za oltarje, stekla z voskom napolnjena za razsvetljavo.  
Odlikovan s srebrno kolajno v Gorici l. 1891.

**Filip Fajdiga,** mizar v Ljubljani, Slonove ulice 50.  
Izborna zaloga **vsakovrstnih mebljev** likanih in politiranih iz trdega in mehkega dobro osušenega lesa. — **Krasne ilustrovane cenike** sestavljam in bodo v kratkem na razpolago.

**JANEZ OGRIS** puškar v Borovljah (Ferlach) na Koroškem  
izdeluje vsakovrstne **puške, samokrese** ter jamči za natančno izvršitev.  
Vse od njega izdelane puške so preizkušene od o. kr. preizkuševališča.  
Slovenski ceniki so na razpolago.

**Uran & Večaj** izdelovatelj glinastih izdelkov v Ljubljani, Igriške ulice 8.  
Velika zaloga **raznobarvnih pečij** kahljic za štedilna ognjišča, sploh vsakovrstnih glinastih izdelkov.  
Delo trajno, cene nizke.

**FR. WIZJAN** v Ljubljani, Rimska cesta št. 11.  
Izdelovanje in zaloga **VÓZ, kočij** landaverjev, kolesjev, ročnih vozčikov itd. v poljubni obliki in raznih uzorcih. Cene zelo nizke, delo zanesljivo.



**apneno-železni sirup**

priraja lekarničar Julij Herbabny na Dunaji.  
Ta že 23 let z največjim uspehom rabljen, od mnogih zdravnikov najbolj priznani in priporočeni prani sirup rastaplja sluz, upokojuje kašelj, pomanjšuje pôt, daje slast do jedi, pospešuje prebavljanje in redilnost, telo jači in krepi. Železo, ki je v sirupu v lahko si prisvajajoči obliki, je jako koristno za narejanje krvi, raztopljive fosforno-apnene soli, ki so v njem, pa posebno pri slabotnih otrocih pospešujejo narejanje kostij. Cena steklenici Herbabnyjevega apneno-železnega sirupa je 1 gld. 25 kr., po pošti 20 kr. več za zavijanje. (Polovičnih steklenic ni.)



**Svarilo!**

Svarimo pred p-naredbami, ki se pojavljajo pod enakimi ali podobnimi ime ni, a so vendar posvoji sestavi in svojem učinku popolnoma različne od našega originalnega 23 let obstoječega podfosfornasto kislega apneno-železnega sirupa. Zadrževa naj te soraj vselej izrečno Herbabny-jev apneno-železni sirup. Pazi naj se tudi na to, da je zraven stojiča oblastveno protokolirana varstvena znamka na vsaki steklenici in prosimo, ne dajte se zapeljati niti z nižjo cenjo, niti z družimi pretvezami, da bi kupili kake ponaredebe! 599 20-4 97 2-20

Ostrednja razpošiljalnica za provincaje: na Dunaju, lekarna „zur Barmherzigkeit“ JULIJA HERBABNY-ja, Neubau, Kaiserstrasse 75. Prodajajo ga gospodje lekarničarji: v Ljubljani J. Svoboda, Gab. Piccoli, Ubald pl. Trnkoczy, W. Mayr; dalje ga prodajajo v Celju: J. Kupferschmid, Baumbachovi dediči; na Reki: J. Gmeiner, G. Prodani, A. Schindler, Ant. Mizzam, lekarničar. F. Prodani, M. Mizzam, drog.; v Brezjah: A. Ruppert; na Sovodjem (Gmünd): E. Müller; v Celovecu: P. Hauser, P. Birnbacher, J. Kommetter, A. Egger; v Novemnemstu: A. pl. Sladovciz; v Št. Vidu: A. Reichel; na Trbižu: A. Siegl; v Trstu: E. Zanetti, A. Suttina, B. Biasoletto, J. Suravallo, E. v. Leutenburg, P. Prendini, M. Ravasini; v Beljaku: F. Scholz, dr. B. Kumpf; v Ormožli: J. Blažek; v Velikovecu: J. Johs; v Wolfsbergu: J. Huth.

**hotelu pri Slonu  
velika  
Silvestrova slavnost**

**vojaškim koncertom.**

Začetek ob 8. uri. — Vstopnina 20 kr.

Z veselošovanjem

Ivan Mayer.

645 1

**Božjast.**

se ozdravi, ne da bi se zopet povrnila. Iščočeri dokazujejo ta čudovit vspeh znanosti. Obširna poročila z marko za odgovor naj se pošljejo na: 604 20-4 „Office Sanitas“, Pariz, 20 Boulevard, St. Michel.

Podpisani priporoča celečastiti duhovščini in slavnemu občinstvu

**čebelno-voščene sveče**

za cerkev, procesija in pogrebe,

614 10-3 gospodni trgovec

**voščene zvitke in mēd**

za prodajo v škafih po 15, 20, 40 kg težkih prav po ceni. Za čebelarje

**izvrstni garantirani pitanec**

v škafih po 5 kg a kg 50 in 60 kr., škafja 30 kr., pošilja se po pošti proti povzetju ali predplačilu.

Dohiva se mēd v satovji in pitanec v škafih po 20-40 kg prav po ceni.

Za birmo, Božič, Miklavža itd. prodaja raznovrstno medenino na debelo in drohno.

Zaloga in prodaja

**brinja in brinjevca**

liter gld. 1-20, medeno žganje liter 1 gld., vse je lastni izdelek.

Kupuje tudi vsak čas mēd v panjih, sodčkih, kakor tudi vosek in suho satovje, po kolikor mogoče visoki ceni.

Za obilia naročila se toplotno priporoča in zagotavlja točno in poštno postrežbo

**Oroslav Dolenc,**

svečar in lectar, trgovina z medom i voskom, Ljubljana, Gledališčne ulice 10.



**Jedino pristni  
čudotvorni balzam**

(3) lekarja 602 (52)

A. Thierry - ja

v Pregradi pri Rogški Slatini na Hrvatskem.

Lajša kašelj, ozdravlja prsi in pljuca ter vnanje in notranje skoro vse bolezni. V nobeni rodbini ni ne smel manjkati kot prva pomoč. J eden sam poskus bo dobi boljši nego to oznanilo. — Pristno in neponarejeno je balzam le tedaj, ako je vsaka steklenica zaprta s srebrnim zaporkom, v kateri je vtisnena tvrdica

A. Thierry, lekarna

pri angelju varhu, Pregrada

Najstareje, vsestransko priznana, dobro in tudi zelo ceno obče ljudsko domače zdravilo za vse zunanje in znotranje bolezni.

ako ima vsaka steklenica rudoč listek in je zavita v rabilen navod, na katerem je ista varstvena znamka z istim napisom kakor zgoraj. — Vsi dragi balzami, ki niso zaprti z mojim zaporkom, in vsi balzami, ki nimajo teh znamenj, znamenj, so ponarejeni posnetki, ki imajo v sebi tudi prepovedane, škodljive in drastične tvarine, kakor „alojo“ in druge. Tak balzam naj vsako kar vrne. Ponarejalce in posnemalce mojega balzama ovdam po zakonu varstvenih znamk pri sodišču in ravno tako tudi prodajalce ponarejenih izdelkov. — Zvedenci vis. kralj. vlade (št. 5782, B. 6108) so ga preiskali ter priznali, da moj izdelek nima v sebi škodljivih tvarin. Dobi se v največ lekarnah. Kjer pa ni zaloga mojega balzama, naroči naj se naravnost in nastovi Lekarna pri angelju varhu A. Thierry-ja v Pregradi pri Rogški Slatini. — Do vseh poštah postaj avstro-ogorskih velja s frankirano pošiljavnico: 12 malih ali 6 dvojnih steklenic 4 krome, 40 malih ali 20 dvojnih steklenic 12 krome 60 vin.; za Bosno in Hercegovino velja frankirano pošiljavo 12 malih ali 6 dvojnih steklenic 5 krome, 40 malih ali 20 dvojnih steklenic 15 krome. — Razpošilja ga samo za poslani denar ali po poštnem povzetju.

Moč in delovanje pravega angleškega

**čudotvornega mazila.**

Schutzengel-Apotheke



des A. THIERRY in  
PREGRADA

zakonito registrirana  
varstvena znamka.

Angleško čudotvorno mazilo za najhujše, tudi zastarele bolezni tropskega človeka, rabljeno z najboljšim uspehom, nedosegljivo pri zdravljenju ran, kakor tudi lažnji bolečin, je prav za prav le spojinje čudotvornih naravnih močij rudoče rože „rosa centifolia“ v zvezi z drugimi radi svoje zdravilne moči znamenitimi snovmi.

Angleško čudotvorno mazilo se rabi: Za razbolele prsi pri otrocih, tiščinju mleka, strjenji prsi pri pšenu, vsakovrstnih starih bolečinah, pri ranjenih nogah, ranah, iz katerih teče, pri oteklih nogah, in celo pri bramočih, pri vrezinah, vosečih, ustreljinah, vohlinah in zmočkaninah, pri izvlečenju tujih zrn, kakor stekla, lesnih trčic, peska, svinčenih zrn, trnov itd., pri mehurjih, zaraskih, balah, celo pri raku, pri črvu v prstu ali takomenovanu napaki, nohtnicah, mehurjih, ožljenih nogah, opeklinah vsake vrste, ozebljenih udih, če se bolnik preleži, ulisih na vratu, glah, šumenju po ušesih, in otroških ranah.

Angleško čudotvorno mazilo je za uporabo kolikor starejše toliko izvrstnejše.

Priporočljivo je torej družinam, da imajo vedno pri rokah to edino varovalno sredstvo.

Manj ko dve posušili se ne razpošiljata; pošlje se le za poslani denar ali s povzetjem. Poština, vozni list, zavijanje itd. ter dva lončka velja 3 krome 40 vinarjev.

Mnogoštevilna spricala so na razpolago.

Kupčevalce svarim pred ničvrednim ponarejenim mazilom in prošim, naj vsakde pazi na vrhu lončka vizgano varstveno znamko in trdko „Lekarna angelj varuh A. Thierry-ja v Pregradi“. Vsak lonček mora biti zavrt v ravno tak rabilen navod z varstveno znamko.

Ponarejalci in posnemalci mojega edinega čudotvornega mazila so strogo kaznjivi po zakonu glede varstva znamk, istetako tudi prodajalci ponarejenih izdelkov.

Dobiva se edino le v

lekarni „angelja varuha“ A. Thierry v Pregradi pri Rogški Slatini.

Uradno in zdravniško potrjeni predpis, kako se pripravlja, je na razglad. Dobiva se skoro po vseh lekarnah. — Kjer ni nikake zaloga mojega balzama, naj se naročuje neposredno in uredi naslov: Lekarna pri „Angelju varuhu“ A. Thierry-ja v Pregradi pri Rogški Slatini.

Številka zapisnika varstvenih znamk za Avstro-Ogorsko je: 4524.

Tovarniško zalogo

**šivalnih strojev**

in

**pristrojev**

za vozarenje

ima

**IVAN JAK**

v Ljubljani, Dunajska cesta 13.

Ceniki zastoj in franko.

**Teodor Slabanja,**

srebrar v Gorici (Görz), ulica Morelli št. 17.

se priporoča prečašt. duhovščini za napravo cerkvenih posod in orodij iz čistega srebra, alpaka in medenine po najnižji ceni v najnovejših in lepih oblikah. Stare reči popravim ter jih v ognju posrebrim in pozlatim. — Da si morejo tudi manj premožne cerkve omisliti razne cerkvene stvari, se bodo po želji prečastitih p. n. gospodov naročnikov prav ugodni plačilni pogoji staveli.

Ilustrovani cenik franko.

Pošilja vsako blago dobro spravljeno in poštine prosto. 3 36-36

**Zdravila za živino.**

Skušena redilna štupa za živino, za konje, rogato živino, ovce in prašiče itd.



Rabi se skoro 40 let z najboljšim vspehom večinoma po hlevih, ako živinče ne more jesti, slabo prebavlja; zboljšuje mleko in nareja, da krave dajo več mleka.

Zamotek z rabilnim navodom vred velja le 50 kr., 5 zamotkov z rabilnim navodom samo 2 gld.

**Ovet za konje.**



Najboljše mazilo za konje, pomaga pri pretegu žil, otekanju kolén, otrpenju v v boku, v križu, otekanju nog, mehurjih na nogah itd. Steklenica z rabilnim navodom vred stane le 1 gld., 5 steklenic samo 4 gld.

Ta zdravila za živino se dobijo v 203 38

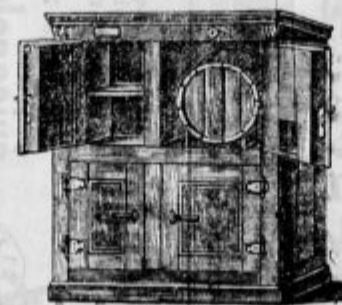
**lekarni Trnkoezi-ja**

v Ljubljani zraven rotovža

in se vsak dan s pošto razpošiljajo.

Najnižje cene in najboljše blago.

Najnižje cene in najboljše blago.



**Najboljše in najceneje**

kupuje se

železo, raznovrstna železnina, cement, okove itd. pri

**Andreju Druškoviču,**

v Ljubljani

Mestni trg 10.

272

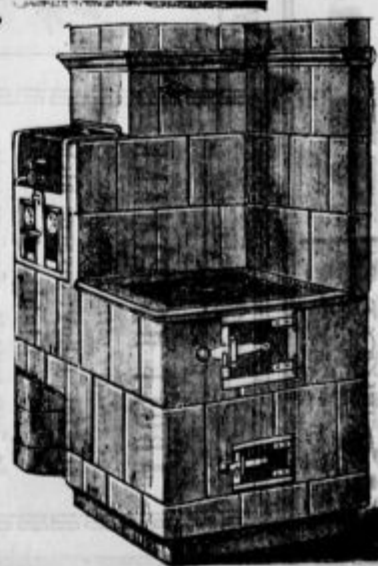
**ZALOGA**

35

nagrobnih križev, štedilnikov in njih posameznih delov, ledenic, finih žag itd. po najnižjih cenah.



Zaloga železniških šin po najnižjih cenah.





Velečasti, i duhovščini in cerkvenim predstojništvom priporočam podpisana svojo izborna zalogo mnogovrstnega blaga za vsakoršno

## cerkveno obleko

dalje krasno in trpežno izdelane

mašne plašče, pluvijale, dalmatike, bandera, zastave, baldahine in banderčke pred sv. R. Telesom.

Razno blago za cerkveno perilo, istotako že izgotovljeno, kakor: albe, koretije, korporale in raznovrstne rutice imam vedno v veliki izbiri v zalogi.

Naročila na vozenje izvršujem točno ter preskrbim zameno, popravo in prenovljenje starega cerkvenega orodja.

V zalogi imam tudi pasarske cerkvene izdelke, n. pr.:

monštrance, svetilnice, križe, svečnike, kelihe, lestence itd.

ter izvršim naročila pošteno, točno in po primerno mogoče nizkej ceni.

Velečastitim naročnikom

veselo, srečno novo leto!

Velespoštovanjem 624 12-5

ANA HOFBAUER v Ljubljani.

## Brata Eberl,

338 26-26

izdelovatelja napisov.

Pleskarska obrt za stavbe in mebelje.

Ljubljana, Frančiškanske ulice št. 4.

Prevzameta vsa v njih stroko spadajoča dela v mestu in na deželi. Dobra, fina dela, najnižje cene.

Vsem svojim čestitim znancem in prijateljem vošči

642 1

srečno in veselo novo leto

rodbina Karol Pollak-ova.

Uradne

in trgovske

KOVERTE

s firmo priporoča

KAT. TISKARNA

v Ljubljani.

## Ivan Kregar

izdelovatelj cerkvenega orodja

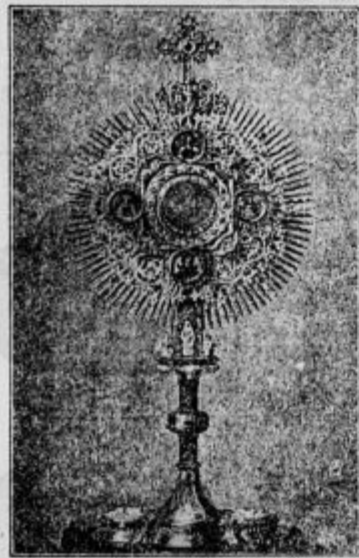
v Ljubljani, Poljanska cesta 8 (poleg Alojzijevega) 74 10

se priporoča prečastiti duhovščini, slav. cerkvenim predstojništvom in cerkvenim dobrotnikom v najnatančnejše in točno izdelovanje vsakovrstne

### cerkvene posode

iz zlata, srebra ali druge kovine po uzorcih ali lastnem načrtu

JKS Izvršeno blago pošlje dobre, varno zavito poštine prosto. 231 29 52-37



## Orodja za sitno žaganje v kasetah

(Laubsäge-Werkzeuge),

## drsalnice,

## sobna telovadna orodja,

različne

## svetilke za petrolej

priporoča za novoletna darila

## Andr. Druškovič,

železarija.

632 7-7

## Preselitev trgovine v Kamniku.

Prečastiti duhovščini in slavnemu občinstvu javljam, da sem se preselil

v svojo lastno hišo tik farne cerkve št. 15 v Kamniku, v predmestju na Šutni

in bodem tu otvoril na novega leta dan

## prodajalnico špecerijskega blaga

in kupčijo z vinom in žganjem.

Priporočam se prav uljudno v obilo nakupovanje, zagotavljajoč uljudno postrežbo s svežim in dobrim blagom po možno nizki ceni.

Velespoštovanjem

## Anton Svetic,

trgovec.

627 3-3

Solidne, zložne močne in čudovito cenene

## stole

vsake vrste ponuja prva kranjska tvornica

za upogneno pohištvo samo iz napojenega masivnega lesa.

## Jos. Verbič-a

v Bistri, pošta Borovnica.

(230 52-36)



Pri zlatem drž. jabolku.

## J. Pserhofer

Zum goldenen Reichsapfel.

lekarnar na Dunaju, I., Singerstrasse 15.

Kri čistilne kroglice, poprej univerzalne kroglice imenovane, so staroznano zdravilno sredstvo. — Že mnogo desetletij so te kroglice splošno razširjene, mnogi zdravniki jih zapisujejo, in malo je rodbin, v katerih ni male zaloge tega izvrstnega domačega zdravila. — Od teh kroglic velja: 1 škatljica s 15 kroglicami 21 kr., 1 zavoj s 6 škatljicami 1 gld. 5 kr., pri neurankovanejši pošiljavi po povzeti 1 gld. 10 kr. — Če se naprej pošlje denar, velja s poštne prosto pošiljati: 1 zavoj kroglice 1 gld. 25 kr., 2 zavoja 2 gld. 30 kr., 3 zavoji 3 gld. 35 kr., 4 zavoji 4 gld. 40 kr., 5 zavojev 5 gld. 20 kr., 10 zavojev 9 gld. 20 kr. (Manj nego jeden zavoj se ne more odposlati.) — Prosi se, da se zahtevajo izrečno J. Pserhoferja kri čistilne kroglice in gleda na to, da ima vsaka škatljica na pokrovu na navodilu za rabo stoječi imenski pečat J. Pserhofer in sicer v rdeči barvi.

Balzam za ozebljine J. Pserhoferja, 1 lonček 40 kr., s franko pošiljati 65 kr. — Trpotčev sok proti kataru, hripavosti, krčevitemu kašlju itd., 1 stekl. 50 kr. — Ameriška maža za protin, 1 lonček 1 gld. 20 kr. — Prašek proti potanju nog, škatljica 50 kr., s frankovano pošiljati 75 kr. — Balzam za gušo, 1 flakon 40 kr., s franko pošiljati 65 kr. — Zdravilna esenca (Praške kapljice), proti sprjenemu želodcu, slabej prebavljivosti itd., 1 stekl. 22 kr. — Angleški čudezni balzam, 1 steklenica 50 kr. — Fijakarski prašek, proti kašlju itd., 1 škatlja 35 kr., s frankovano pošiljati 60 kr. — Tannochinin-pomada J. Pserhoferja, najboljšo sredstvo za pospeševanje las, 1 škatljica 2 gld. — Univerzalni obliž prof. Steudel-a, sredstvo primerno ranam, oteklinam itd., 1 lonček 50 kr., s frankovano pošiljati 75 kr. — Universalna čistilna sol A. W. Bulrich-a, domače zdravilo proti posledicam slabega prebavljanja, 1 pak. 1 gld.

Razen tukaj omenjenih izdelkov ima še vse v avstrijskih časopisih naznanjene tu in inozemske farmacevtske specialitete in se vsi predmeti, ki bi jih ne bilo v zalogi, na zahtevanje točno in po ceni preskrbje.

Pošiljate po pošti vrže se najhitreje proti predpošiljati zneska, večje pa tudi proti povzetju. — Če se denar naprej pošlje (najbolje po poštni nakaznici), je poština dosti nižja, nego pri pošiljatih s povzetjem.

Zgoraj imenovane specialitete dobivajo se tudi 325 12-2

v Ljubljani pri G. Piccoli-ju.

## Primerna božična in novoletna darila!

## Friderik Hoffmann,

urar, 620 26-2

na Dunajski cesti v Ljubljani, priporoča svojo

zalogo vseh vrst

## žepnih ur

v zlatu, srebru, tulu, jeklu in niklu, ravno tako tudi

## nihalnih, stenskih in budilnih ur

in le dobre do najfiniške kakovosti po najnižjih cenah.

Specialitete in novosti žepnih nihalnih, stenskih in budilnih ur so vedno v zalogi.

Poprave se dobro in solidno izvršujejo.



# DR. ROMAN JACOBI,

zobni zdravnik v Ljubljani, Stari trg št. 4,

ustavlja po najnovejši in najboljši metodi

## umetne zobe in zobovja.

Plombira in trga zobe v narkozi (umetno spanje) brez bolečin. Zdravi sploh vsako ustno bolezen.

Ordinira od 9. do 12. ure dopoldne in od 2. do 5. ure popoldne. — Ob praznikih od 9. do 11. ure dopoldne. — Ob petkih za siromake od 9. do 10. ure dopoldne. 86 (25)

# 'SLAVIJA'

vzajemno zavarovalna banka v Pragi  
zavaruje

## človeško življenje

po vseh kombinacijah

mного ugodneje, ko vsaka druga zavarovalnica.

Cleni banke „Slavije“ imajo brez posebnega priplačila pravico do dividende, katera je doslej iznašala po 10%, 20%, 25% in **jedno leto celó 48%**.

Za škode izplačala je doslej banka „Slavija“ čez **dvajset milijonov goldinarjev**. — Po svojih rezervnih in poroštvenih fondih more se meriti z vsako drugo zavarovalnico.

Kako koristno in potrebno je zavarovanje življenja, dokazujejo naslednje

### primere:

1. Miha Dolničar iz Št. Vida nad Ljubljano zavaroval se je dne 15. oktobra 1873 in je umrl dne 11. avgusta 1874. Uplačal je 30 goldinarjev 60 krajcarjev; dediči njegovi pa so prejeli od banke „Slavije“ 1000 goldinarjev.

2. Josip Zanoškar, deželni oficijal v Ljubljani, zavaroval se je dne 10. aprila 1874. Do svoje smrti dne 22. februarja 1876 uplačal je 125 goldinarjev 28 krajcarjev, banka „Slavija“ pa je dedičem njegovim izplačala 1000 goldinarjev.

3. Henrik grof Wurmbrand v Konjicah zavaroval se je dne 15. marca 1875 ter je do svoje smrti dne 15. marca 1877 uplačal 1188 gld. dediči njegovi pa so od banke „Slavije“ prejeli 6000 gld.

4. Anton Ahčin, župnik v Begunjah, zavaroval se je dne 1. avgusta 1870. Po smrti njegovi, dne 17. julija 1881, izplačala je banka „Slavija“ kapital 1000 gld., dasi je bilo uplačane zavarovalnine le 364 gld. 98 kr.

5. Janez Verbič, načelnik postaje na Rakeku, zavaroval se je dne 5. aprila 1878, umrl pa je dne 25. novembra 1883. V tej dobi uplačal je 174 gld. 96 kr.; banka „Slavija“ pa je izplačala dedičem njegovim 1000 gld.

6. Luka Šabec, trgovec in posestnik v Št. Petru na Notranjskem, zavaroval se je dne 30. januarja 1882 za 1900 gld. Do svoje smrti dne 17. junija 1884 uplačal je 215 gld. 52 kr., in banka „Slavija“ izplačala je rodbini njegovi ves zavarovani kapital.

7. Dr. Ivan Pitamic, odvetnik v Postojini, zavaroval se je dne 10. novembra 1882. Do svoje smrti dne 9. oktobra 1891 uplačal je 3159 goldinarjev; banka „Slavija“ pa je dedičem njegovim izplačala 6000 goldinarjev.

8. Simon Matejčič, župnik v Starem Pazinu, zavaroval se je dne 10. januarja 1892 in je umrl že dne 25. februarja istega leta. Dasi je uplačal le 7 gld. 49 kr., izplačala je banka „Slavija“ njegovim dedičem 1000 gld.

9. Petar Bogovič, župnik v Lunu na otoku Rabu, zavaroval je dne 15. maja 1889 svojim trem nečakinjam, Milici, Brni in Anđeliji Miletičevim po 500 gld. dote. Na to zavarovanje uplačal je do svoje smrti dne 28. februarja 1891 168 gld. 88 kr.; banka „Slavija“ pa bode vsakej imenovanih deklic, ko doživi 18. leto, izplačala 500 gld., tedaj vsem trem 1500 gld.

10. Josip Perko, učitelj v Šmihelu pri Žužemberku, zavaroval je svojemu sinčku Josipu 1000 gld. dote. Do svoje smrti uplačal je 25 gld. 53 kr.; banka „Slavija“ pa bode sinu njegovemu, ko doseže 20. leto svoje starosti, izplačala 1000 gld.

Vsa pojasnila o zavarovalnih zadevah daje radovoljno

generalni zastop banke „Slavije“

v Ljubljani

120 25-23

v lastni hiši, Gospodske ulice št. 12.

# Ceneje goveje meso!

Z novim letom 1894 počenši prodajam goveje meso po sledečih znižanih cenah:

**1 K<sup>o</sup> zadnje po 56 kr.**

**1 „ sprednje „ 46 „**

Zahvaljujoč se svojim p. n. prejemnikom za dosedanji obisk, priporočam se i nadalje

z odličnim spoštovanjem 101 3-1

**Milan Kozak,**

mesarski mojster, Slonove ulice št. 4.

Pristne čebelno-voščene

## sveče, svečice in zvitke

priporoča preč. duhovščini, cerkvenim predstojništvom in sl. občinstvu

najstarejša svečarna

650 6-1

**Fr. Šupevec**

v Ljubljani, Slonove ulice.

## Zaloga in zavod za izvršitev oblek za prečast. duhovščino

„pri rudečem križu“

623 52-2

## Viljema Skarda

IV., Wattergasse 1, Dunaj, IV., Favoritenstrasse 28

priporoča za zimo 1893/94:



### Gorko zimsko obleko za duhovnike

kot: Havelock, zimske suknje, ovratnike k plaščem, duhovniške suknje, telovnike z rokavi, zimske hlače itd., dalje vsakovrstne kožuhe za potovanje in mestno uporabo, zimske čepice, zimske rokavice itd. itd.

### Liturgično opravo

natančno po cerkvenih predpisih izvršeno: birete, kolarje, napravnice, vsakovrstne duhovniške čepice. Paramente preskrbuje po najnižji ceni. Izvršuje se točno, iz najboljšega, trpežnega blaga, natančno izdelano; neugajajoče vzame se nazaj.



Plačuje se tudi na obroke. — Blago po meri je na razpolago. Ceniki in vzorci na zahtevo brezplačno.

## Dunajska borza.

Dne 30. decembra.

Papirna renta 5%, 16% davka	97 gld. 75 kr.
Srebrna renta 5%, 16% davka	97 „ 40 „
Zlata renta 4%, davka prosta	118 „ 35 „
4% avstrijska kronina renta, 200 kron	96 „ 45 „
Akcije avstro-ogerske banke, 600 gld.	1000 „ — „
Kreditne akcije, 160 gld.	347 „ 60 „
London, 10 funtov strl.	124 „ 25 „
Napoleonador (20 fr.)	9 „ 91 „
Cesarski cekini	5 „ 89 „
Nemških mark 100	61 „ 10 „

Dne 29. decembra.

Ogerska zlata renta 4%	116 gld. 80 kr.
Ogerska kronina renta 4%, 200 kron	94 „ 40 „
4% državne srečke l. 1854., 250 gld.	144 „ 50 „
5% državne srečke l. 1860., 100 gld.	161 „ — „
Državne srečke l. 1864., 100 gld.	194 „ 50 „
Zastavna pisma avstr. osr. zem. kred. banke 4%	98 „ 20 „
4% kranjsko deželno posejilo	97 „ 60 „
Kreditne srečke, 100 gld.	196 „ 75 „
St. Genois srečke, 40 gld.	69 „ 50 „

4% srečke dunajske parobrodne družbe	137 gld. — kr.
Avstr. rudečega križa srečke, 10 gld.	19 „ — „
Rudolfove srečke, 10 gld.	23 „ 50 „
Salmove srečke, 40 gld.	71 „ — „
Waldsteinove srečke, 20 gld.	47 „ 75 „
Ljubljanske srečke	25 „ 50 „
Akcije anglo-avstrijske banke, 200 gld.	152 „ 50 „
Akcije Ferdinandove sev. želez. 1000 gl. st. v.	2895 „ — „
Akcije južne železnice, 200 gld sr.	107 „ — „
Papirnih rubeliev 100	132 „ 20 „

### Nakup in prodaja

vsakovrstnih državnih papirjev, srečk, denarjev itd. Zavarovanje za zgube pri žrebanjih, pri izžrebanju najmanjšega dobika. Kulantna izvršitev naročil na borzi.

### Menjarnična delniška družba

**„MERCUR“**  
Wellzeile št. 10 Dunaj, Mariahilferstrasse 74 B.

Pojasnila v vseh gospodarskih in finančnih stvareh, potem o kursnih vrednostih vseh spekulacijskih vrednostnih papirjev in vestni sveti za dosego kolikor je mogoče visocega obrestovanja pri popolni varnosti naloženih glavnice.

